

Jaarverslag 2020

De Onderwijsspecialisten

INHOUDSOPGAVE

1. Bestuursverslag	3
1.1 Verslag raad van toezicht	3
1.2 Bestuursverslag algemeen	6
1.3 Planning & Control	15
1.4 Treasurybeleid 2020	17
1.5 Vermogenspositie	18
1.6 Toekomstverwachting en begroting 2021 De Onderwijsspecialisten	25
1.7 Continuïteitparagraaf	25
2. Jaarrekening	29
2.1 Grondslagen voor waardering	29
2.2 Balans (na resultaatbestemming)	36
2.3 Staat van baten & lasten	38
2.4 Kasstroomoverzicht	39
2.5 Toelichting balans	40
2.5.1 Immateriële en materiële vaste activa	40
2.5.2 Vorderingen	42
2.5.3 Liquide middelen	45
2.5.4 Eigen Vermogen	46
2.5.5 Voorzieningen	49
2.5.6 Langlopende schulden	51
2.5.7 Kortlopende schulden	51
2.5.8 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	55
2.5.9 Verbonden partijen	55
2.6 Model G: Verantwoording geoormerkte subsidies	56
2.7 Toelichting Staat van Baten & Lasten 2020	57
2.7.1 Rijksbijdrage	57
2.7.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	58
2.7.3 Overige baten	59
2.7.5 Bezoldiging bestuurders en toezichthouders	61
2.7.7 Huisvestingslasten	63
2.7.8 Overige lasten	65
2.7.9 Financiële baten	66
2.8 Resultaat	66
2.9 Gebeurtenissen na balansdatum	66
3. Overige gegevens	67
3.1 Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat	67
3.2 Controleverklaring	67
4. BIJLAGEN onderdeel uitmakend van de jaarrekening	68
4.1 Algemene instellingsgegevens	68
4.2 De organisatiestructuur	69
4.3 Overzicht Inbreng activa en passiva bij fusie per 1 januari	71

1. Bestuursverslag

1.1 Verslag raad van toezicht

De raad van toezicht helpt De Onderwijsspecialisten haar doelen te halen ...

De Onderwijsspecialisten biedt (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen die specifieke ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld leerlingen die moeilijk leren, een lichamelijke of meervoudige beperking hebben, chronisch ziek zijn of extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. Op alle scholen van De Onderwijsspecialisten wordt onderwijs geboden met de juiste expertise. En in samenwerking met externe partners wordt onderwijs en ondersteuning op maat gerealiseerd. 'Samen laten we ieder kind groeien', is het motto van De Onderwijsspecialisten. Onze eerste taak is bewaken en bevorderen dat dit daadwerkelijk gebeurt. Ook op de langere termijn.

... door integraal toezicht te houden

Wij houden in de gaten of het bestuur op koers ligt om de doelen te bereiken en de risico's daarbij adequaat beheerst. We hebben daarbij een integrale blik: we toetsen de strategische besluitvorming aan de missie, visie, identiteit en continuïteit van De Onderwijsspecialisten. Dat betekent ook dat we ons bezighouden met het functioneren van alle systemen en mensen binnen de organisatie van De Onderwijsspecialisten. En het betekent dat we het beleid, de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden door het bestuur beoordelen op samenhang en consistentie. Bovendien kijken we naar de continuïteit van en de algemene gang van zaken binnen De Onderwijsspecialisten, en naar de naleving van wet- en regelgeving.

... en altijd onafhankelijk te blijven

Alleen door onafhankelijk te blijven, kunnen we ervoor zorgen dat de belangen van alle belanghebbenden bij strategische besluiten zorgvuldig worden afgewogen. Als we ons eigen beeld vormen, kunnen we de juiste vragen stellen, en echt van meerwaarde zijn voor het college van bestuur. Daarom organiseren we bijvoorbeeld onze eigen bronnen voor input. Soms in overleg met het college van bestuur, en soms op eigen initiatief. Verder blijven we onafhankelijk door eigenstandig ons toezicht voor te bereiden, in te richten, uit te voeren en te evalueren. En door iedere vorm van belangenverstrengeling te vermijden.

Onafhankelijk is niet alleen ...

We willen actief toezicht houden. Daarom kijken we altijd samen met het bestuur vooruit, en gaan we echt het gesprek aan. Dat willen we doen in een sfeer van maximaal vertrouwen met het college van bestuur. Dat betekent enerzijds dat we ervan uit moeten kunnen gaan dat we volledig geïnformeerd worden. En anderzijds dat het bestuur ook de ruimte voelt om ons te betrekken in hun dilemma's en aarzelingen. Dat helpt om elkaar sterker te maken én om tijdig maatregelen te treffen als dat nodig is.

We zijn bovendien voortdurend gericht op ontwikkeling van ons toezicht. Hoe meer ons toezicht bijdraagt aan het bereiken van de doelen van de organisatie, hoe beter het is. We baseren ons daarbij op goede informatie, zijn zorgvuldig in onze besluitvorming, én betrekken de juiste belanghebbenden erbij. En uiteraard zijn we uitstekend op de hoogte van de relevante wet- en regelgeving en de Code goed bestuur voor PO - en houden we ons daaraan.

Die voortdurende dialoog en die continue focus op ontwikkeling zijn in lijn met de manier van werken binnen De Onderwijsspecialisten. In de hele organisatie wordt gewerkt volgens de principes van Anders Vasthouden. Dat betekent niet loslaten, of alleen maar achteraf oordelen op basis van cijfers of vinklijsten. Het betekent een nieuwe manier waarin iedereen zijn bijdrage levert. Open, op een basis van vertrouwen mét oog voor mogelijkheden en risico's. Aan deze manier van werken willen wij een bijdrage leveren, als kritische vriend van het college van bestuur.

... en dus leggen ook wij verantwoording af

Een organisatie als De Onderwijsspecialisten draagt een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Allereerst natuurlijk ten opzichte van leerlingen, ouders en verzorgers, het voltallige personeel en de gmr. Maar ook ten opzichte van bijvoorbeeld de maatschappelijke partners, de gemeenten waar de scholen van De Onderwijsspecialisten zijn gevestigd, en de Inspectie van het Onderwijs. We vinden het belangrijk om jaarlijks verantwoording af te leggen over ons functioneren en ons toezicht aan die belanghebbenden. Dat doen we door in ons jaarverslag uitgebreid en transparant verslag te doen van alle relevante besluiten en activiteiten. Maar ook los van het jaarverslag vinden we het belangrijk dat anderen snappen wat we doen en beogen. Daarom gaan we altijd uit van een houding waarin openheid, meewerken en meedenken centraal staan.

Samenstelling van de raad van toezicht

De raad van toezicht bestond op 31 december 2020 uit de volgende personen:

Functie	Naam	Deelname commissie
Lid	: De heer C.H. Achterberg	Voorzitter Auditcommissie
Lid:	De heer A.M. Boone,	Lid op voordracht van de gmr
Lid	: Mevrouw J.M. Arink	Voorzitter Commissie Onderwijskwaliteit
Lid	: Mevrouw M.L. van Loon	Lid Commissie Onderwijskwaliteit
Lid	: De heer J.H.M. Hermesen	Lid Auditcommissie
Lid	: De heer Th.M.M. Hoex	Lid Remuneratiecommissie en lid Commissie Onderwijskwaliteit
Voorzitter	: De heer J.H.A. van Oostrum	Lid Remuneratiecommissie

Ondersteunende commissies

Bij de uitvoering van haar taken laat de raad zich bijstaan door drie commissies:

- De Auditcommissie
- De Remuneratiecommissie
- De Commissie Onderwijskwaliteit

De commissies worden samengesteld uit leden van de raad. Zij voeren het overleg met het college van bestuur en leden van de directie van de stafdiensten of (incidenteel) andere (beleid)medewerkers van De Onderwijsspecialisten.

Een lid uit de raad van toezicht is door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) voorgedragen om namens de raad van toezicht de verbinding tussen gmr en raad van toezicht te behartigen. De raad van toezicht heeft in het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Daarnaast vinden er periodieke overleggen plaats tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur.

Belangrijkste onderwerpen in 2020**Strategisch beleid van de organisatie**

Het strategisch beleid is een regelmatig terugkerend onderwerp in de vergaderingen van de raad van toezicht. De ontwikkelingen die van invloed zijn op dit beleid worden besproken in het kader van de kwaliteitscyclus van de organisatie, zoals het strategisch beleidsplan. In 2020 was de fusie van de personele unie tot één rechtspersoon een belangrijk onderwerp van gesprek. Ook waren de ontwikkelingen in het huisvestingsbeleid regelmatig onderwerp van gesprek. Hierbij speelde ook het thema duurzaamheid een rol van betekenis.

Personeelsbeleid in een veranderende context

Het belang van personeelsplanning, op korte en lange termijn, en parallel daaraan, invulling geven aan de werkgeversrol en verantwoordelijkheid is veelvuldig onderwerp van gesprek geweest in 2020. De transitie van de organisatie, fluctuatie van leerlingaantallen, een veranderende arbeidsmarkt en de impact van personeelsplanning op de bedrijfsvoering, waren daarbij belangrijke onderwerpen van gesprek.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr)

De heer Boone is door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) voorgedragen om namens de raad van toezicht de verbinding tussen gmr en raad van toezicht te behartigen. Tussen de gmr en het betrokken lid van de raad van toezicht is regelmatig overleg. Eén keer per jaar is er een bespreking met een brede afvaardiging van de raad van toezicht en de gmr en is er een gezamenlijke themabijeenkomst tussen de volledige raad van toezicht, de gmr en het college van bestuur. De onderwerpen van deze bijeenkomst worden verbonden aan de thema's uit de vigerende Kaderbrief van het college van bestuur. De gmr stelt een eigen jaarverslag op van haar werkzaamheden; dit verslag kan worden opgevraagd bij de gmr.

Kwaliteit van het onderwijs

De Commissie Onderwijskwaliteit volgt de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs in de organisatie. Aangezien het verzorgen van goed onderwijs dé primaire taak is van de organisatie, vindt de raad het belangrijk om zijn toezicht ook te richten op de kwaliteit van het onderwijs. Het is daarbij evident dat de echte kennis en deskundigheid zich in de organisatie zelf bevindt. De Commissie Onderwijskwaliteit heeft in 2020 haar aandacht onder andere gericht op de impact van de corona pandemie, en de continuïteit van onderwijs in moeilijke omstandigheden. In de vergaderingen van deze commissie met het college van bestuur en de beleidsmedewerker kwaliteit is gesproken over de impact van de gedeeltelijke scholensluiting en veranderingen in het onderwijsaanbod. Daarnaast zijn de bevindingen van de periodieke schoolonderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs besproken.

Auditcommissie

De commissie heeft regelmatig overleg met het college van bestuur en de directeur bedrijfsvoering. In de vergaderingen zijn onderwerpen voorbereid ten behoeve van de agenda van de raad van toezicht. Dit betreft onder andere de aanbesteding van de controleopdracht voor de jaarrekening 2020, de managementletter, de begroting en de jaarrekening, risicomanagement, de periodieke financiële rapportages en het treasury plan. Het afgelopen jaar is bijzondere aandacht uitgegaan naar de fusie per 1 januari 2020, nieuwbouw en renovatieprojecten en risicobeheersing.

Remuneratiecommissie

Deze commissie overlegt twee maal per jaar met het college van bestuur omtrent onder andere het functioneren van het college van bestuur en het arbeidsvoorwaardenbeleid. De commissie vervult een voorbereidende en adviserende rol richting de raad van toezicht. In 2020 heeft de commissie een periodiek functioneringsgesprek gevoerd met de leden van het college van bestuur en hierover verslag gedaan aan de raad van toezicht.

Jaarverslag en Jaarrekening 2019 en Begroting 2021

De raad van toezicht heeft kennis genomen van het jaarverslag 2019 van het college van bestuur en heeft deze goedgekeurd. De jaarrekening en de bevindingen van de externe accountant zijn in juni 2020 besproken in de vergadering van de raad van toezicht, in het bijzijn van het college van bestuur en de externe accountant. In december 2020 heeft de raad van toezicht zijn goedkeuring gegeven aan de begroting voor 2021.

1.2 Bestuursverslag algemeen

Het bestuursverslag bij de jaarrekening 2020 richt zich op de publieke verantwoording van de besteding van de verkregen middelen. Als college van bestuur richten wij ons daarbij niet alleen op verantwoording richting de raad van toezicht, Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van OCW, maar ook op verantwoording aan ouders, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden of geïnteresseerden.

Per 1 januari 2020 zijn de volgende rechtspersonen juridisch gefuseerd tot Stichting De Onderwijsspecialisten:

- Stichting ter bevordering van basisonderwijs, speciaal onderwijs, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs aan leerlingen met een beperking (KvK 41051951)
- Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs De Brouwerij (KvK 41058899)
- Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken (KvK 41046803)

Het adres van de stichting is Vossenstraat 6, 6811 JL te Arnhem. De website is www.deonderwijsspecialisten.nl. Vragen kunnen gesteld worden ter attentie van afdeling Communicatie. Per adres communicatie@deonderwijsspecialisten.nl.

Coronavirus

Het coronacrisis heeft in 2020 een grote invloed gehad op het maatschappelijk leven. Ook op scholen is de invloed van corona heel groot geweest en is dat nog steeds. De gevolgen van de uitbraak van het coronavirus en de overheidsmaatregelen daaromtrent zijn ook bij De Onderwijsspecialisten merkbaar. Alle zeilen zijn bijgezet, zowel op scholen als bij het bestuur.

Bij aanvang van de pandemie is in maart 2020 een crisismanagementteam ingesteld dat de regie voert over de implementatie van alle overheidsmaatregelen binnen De Onderwijsspecialisten. Ten aanzien van het onderwijs en de examens is overgegaan naar aangepaste, deels digitale vormen, rekening houdend met de richtlijnen van het RIVM evenals de aangepaste examenregelingen van het ministerie van OCW. Door de onzekerheid over de ontwikkeling van de uitbraak van het virus en de daarmee verband houdende overheidsmaatregelen blijft het crisismanagementteam, in samenspraak met alle samenwerkingspartners, PO-Raad, OCW en andere overheidsinstanties, de ontwikkelingen op de voet volgen.

Na afloop van de 1^e coronagolf zijn medewerkers, ouders en leerlingen middels een enquête bevraagd op de ervaringen gedurende de periode van afstandsonderwijs. De tevredenheid is per doelgroep gemeten aan de hand van een viertal thema's, te weten:

- communicatie door de school;
- contact van mentoren/groepsleerkrachten met ouders en leerlingen;
- kwaliteit digitaal lesaanbod;
- welbevinden.

De inspanningen op alle uitgevraagde thema's worden door ouders, leerlingen en medewerkers met voldoende tot goed worden beoordeeld. Veel ouders zijn trots op hun kinderen; zij vinden dat de kinderen (enorm) hun best hebben gedaan om er wat van te maken toen de school dicht was. Een klein deel van de ouders geeft aan dat het afstandsonderwijs niet geschikt is voor hun kind. Dit had met name te maken met het niet kunnen motiveren van de kinderen en concentratie problemen. Op basis van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat de pandemie invloed heeft op de continuïteit van het onderwijs. Veel scholen hebben door de gebrekkige inzetbaarheid van het personeel hinder van ondervonden. Voor de leerlingen zijn de effecten hiervan middels de inzet van de extra middelen op basis van de inhaal- en ondersteuningsprogramma's zoveel als mogelijk beperkt. Voor een meer uitgebreide evaluatie van de resultaten wordt verwezen naar de rapportage "Leren van coronatijd: evaluatie van de periode van afstandsonderwijs" van augustus 2020.

Corona heeft geen effect op de bedrijfsmatige continuïteit van de organisatie op lange termijn en leidt niet tot liquiditeitsproblemen. De pandemie lijkt wel effect te hebben op de personele mobiliteit. Het personeelsverloop is gedaald in 2020, waardoor het beroep op de arbeidsmarkt minder groot is geweest. Daarnaast heeft corona in 2020 een beperkt dempend effect op de materiële kosten. Voor een nadere toelichting zie ook de paragraaf planning & control.

Passend Onderwijs

De Onderwijsspecialisten biedt onderwijs in de regio Arnhem, Overbetuwe, Zuidwest-Veluwe, Liemers, Achterhoek en Stedendriehoek en begeleidt leerlingen en hun leraren binnen het regulier onderwijs. We zetten ons onvoorwaardelijk in voor de ontwikkeling van elke leerling. Voor elke leerling willen we een volwaardige plek in de samenleving. Door de groei van leerlingen in de meest brede zin te stimuleren, zowel cognitief, lichamelijk als sociaal-emotioneel, vergroten en verbreden we kansen op doorstuderen en/of een toekomstige werkplek. Behalve uitstroom naar vervolgonderwijs, arbeid, of dagbesteding, wordt ondersteuning geboden bij de transitie naar wonen, werken, vrijetijd en burgerschap. Ons onderwijs sluit aan op de maatschappelijke opdracht kinderen en jongeren de mogelijkheid te bieden zich binnen een diverse samenleving te ontwikkelen. Dát is voor De Onderwijsspecialisten dan ook de visie op, en essentie van, Passend Onderwijs: alle kinderen en jongeren van Nederland hebben recht op deelname aan het onderwijs dat bij hen past.

Alle kinderen en jongeren, ook zij die voor het volgen van dat onderwijs extra ondersteuning nodig hebben. Als uitgangspunt geldt daarbij dat het onderwijs voor leerlingen waar mogelijk zo inclusief en thuisnabij als mogelijk wordt gerealiseerd. De consequentie daarvan is dat

De Onderwijsspecialisten zich nadrukkelijk verbindt aan initiatieven waar de inzet, kennis en expertise van onze medewerkers noodzakelijk is, óók binnen andere situaties dan die van eigen schoolgebouwen. In het kader van inclusiever onderwijs zijn er in 2020, naast planvorming voor realisatie van IEKC's, diverse samenwerkingsinitiatieven geïnitieerd. Uit de oplopende verwijscijfers naar speciaal onderwijs en de conclusies uit de [Evaluatie Passend Onderwijs](#) en het Rapport van de

Onderwijsraad blijkt dat inclusiever onderwijs in Nederland nog verre van dagelijkse praktijk is. Binnen onze samenwerkingsverbanden zetten we daarom de beweging naar inclusiever onderwijs opnieuw op de agenda. We willen dit samen, ook met ouders, uitwerken en werkwijzen ontwikkelen waarin onze kennis en ervaring binnen het reguliere onderwijs meer en beter wordt ingezet.

Goed onderwijs voor onze doelgroep vraagt een intensieve verbinding en samenwerking met regulier onderwijs, maar ook jeugd- en gezondheidszorg. De complexiteit van de problematiek van onze leerlingen maakt dat er meer specialisten dan alleen docenten betrokken worden bij de ondersteuning en begeleiding van de leerlingen. Veel van die multidisciplinaire verbindingen zijn in 2020 geïntensiveerd: met de jeugdzorg om ook vat op de thuisproblematiek te kunnen krijgen, met de psychiatrie om meervoudig complexe problematieken bij leerlingen goed te kunnen aanpakken, met zorginstellingen op het gebied van onderwijs & zorg arrangementen (zorg in onderwijs en vice versa).

De afgelopen jaren is sprake van een gestage groei van het aantal leerlingen, en het jaar 2020 vormt daar geen uitzondering op. De afgelopen drie jaar groeide het aantal leerlingen gemiddeld jaarlijks met 1,5 procent (60 leerlingen). De toename van het aantal leerlingen betreft zowel so als de vso leerlingen. Het aantal sbo leerlingen daalde beperkt. Ook de tussentijdse instroom van leerlingen is de afgelopen jaren toegenomen, en bedraagt in 2020 4 ¼ % van het totaal aantal leerlingen (170 leerlingen). Vanwege corona was de tussentijdse instroom in 2020 overigens lager dan in voorgaande jaren. Beheersen en voorkomen van onnodige tussentijdse instroom is een belangrijk aandachtspunt geweest in ons overleg met samenwerkingsverbanden en collega onderwijsinstellingen, te meer de druk op de gezamenlijke ondersteuningsmiddelen in meerdere samenwerkingsverbanden / regio's toeneemt.

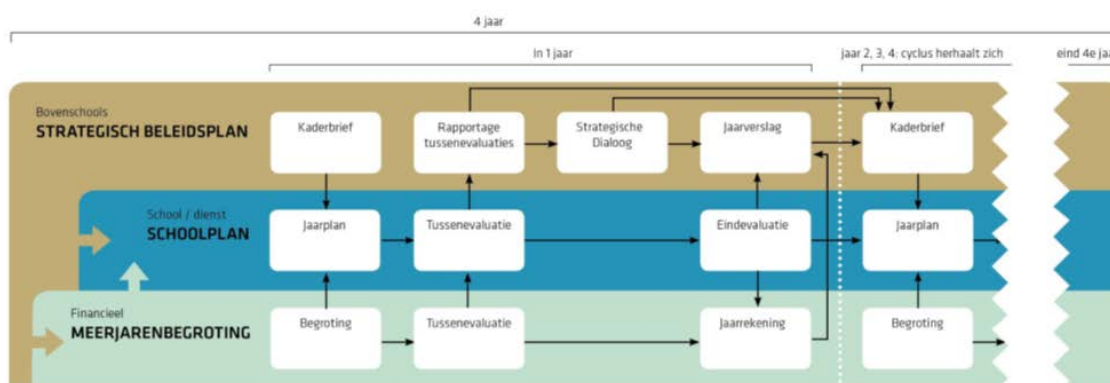
Kwaliteitsbeleid

De Onderwijsspecialisten hanteert een instelling breed kwaliteitsbeleid, aangeduid met 'Totale kwaliteit'. Dit beleid kent tien thema's die de basis vormen van goed onderwijs.

Deze thema's vormen het fundament van het strategisch beleid, de begroting en de school- en jaarplannen. Onderstaand wordt afgebeeld op welke wijze deze onderdelen in de planning-en-control cyclus samenkomen.

Planning & Control-cyclus
Verbanden

Sturingsfilosofie

De Onderwijsspecialisten conformeert zich aan de code Goed Bestuur voor het Primair Onderwijs wat betreft de uitgangspunten voor goed besturen. De bestuurlijke inrichting, maar ook de uitgangspunten voor kwaliteitsverbetering en goed werkgeverschap zijn mede gebaseerd op deze code.

Op basis van de sturingsfilosofie 'Anders Vasthouden', is ook in 2020 veel aandacht besteed aan de professionele cultuur. Binnen de kaders van de visie op onderwijs, staan daarbij ruimte, vertrouwen en "de bedoeling" centraal. We zetten de professional in zijn kracht, en versterken daarmee de kwaliteit van ons onderwijs.

Organisatie

Het organogram is als volgt weer te geven (zie volgende pagina):

De gemiddelde personele inzet in 2020 bedroeg 1.105 fte (2019: 1.089 fte).

Allocatie van middelen

De Onderwijsspecialisten allocceert kosten en opbrengsten op basis van directe toerekening van baten en lasten per school. Gemeenschappelijke baten en lasten worden op basis van het relatieve aandeel per school toegerekend aan scholen. In de begroting per school wordt de allocatie van middelen overeengekomen en vastgesteld door het college van bestuur. Aansluitend wordt de totale begroting, waaronder de deelbegrotingen per school, goedgekeurd door de raad van toezicht.

Ondersteunende diensten worden centraal georganiseerd. Dit omvat onder andere de aandachtsgebieden personeel & organisatie, kwaliteit, leren & ontwikkeling, communicatie, secretariaat, financiële administratie, aanmelding, personeels- & salarisadministratie, control, facilitair, ICT en automatisering. De kosten van de ondersteunende diensten, waaronder ook het bestuur, zijn gemaximeerd tot een maximum van 8,8 % van de exploitatiesom per school. Periodiek wordt de voortgang van de meerjarige- en jaarlijkse planvorming geëvalueerd, per school en instelling breed.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van instrumenten als:

- de zelfevaluatie (evaluatie van de onderwijskwaliteit);
- een maandelijks dashboard met de resultaten op de belangrijkste indicatoren;
- de feedback op kwaliteit van de lessen;
- de interne audit;
- het leerklimaatonderzoek, die tevens geldt als veiligheidsmonitor (Meester in de Klas);

- het werkklimaatonderzoek;
- de uitstroommonitor (opbrengsten);
- tevredenheidsonderzoeken;
- (half)jaarplangesprekken;
- de schoolbezoeken van het college van bestuur en raad van toezicht;
- de rapportages van de inspectiebezoeken van de Inspectie van het onderwijs;
- de risicoanalyse van de opbrengsten van de Inspectie van het onderwijs;
- de analyse van de klachten en geschillen.

In 2020 hebben de kwaliteitsthema's transitie, onderwijskundige excellentie en goed werkgeverschap extra aandacht gehad. Deze volgen op de gesignaleerde ontwikkelingen en trends uit 2019. De activiteiten per thema worden onderstaand nader toegelicht.

Transitie

Voor een doorgaande lijn naar het vervolgonderwijs en een goede bestending is in 2020 de samenwerking met het mbo geïntensiveerd. Sommige vormen van samenwerking kennen daarbij nog een projectmatige insteek, gericht op ontwikkeling van nieuwe onderwijs en uitstroom arrangementen. Voor leerlingen waarvoor een vorm van dagbesteding het doel is, is samenwerking gezocht met partners in de zorg of andere aanbieders op dit gebied. In de meeste regio's heeft dit geresulteerd in concrete plannen voor verdere samenwerking. Op diverse plaatsen zijn deze ook inmiddels in uitvoering. Ondanks corona- beperkingen is door scholen het aanbod op het gebied van arbeidstoeleiding doorontwikkeld. Intensief contact met het bedrijfsleven heeft ertoe geleid dat stages en werkervaringsplaatsen op het gebied arbeidstoeleiding doorgang konden vinden.

Ook de samenwerking met gemeenten, de belangrijke partner op het gebied van financiering van de (jeugd)zorg en verantwoordelijk voor de uitvoering van de participatiewet, heeft in 2020 veel aandacht gevraagd. Het gewenste resultaat is niet altijd gerealiseerd: nog steeds is er discussie tussen scholen of samenwerkingsverbanden met de gemeenten over de financiering van ondersteunende zorg binnen het onderwijs of zijn de structuren en afspraken hierover nog steeds niet duidelijk.

Onderwijskundige excellentie

De scholen van De Onderwijsspecialisten hebben een onderwijsaanbod voor alle uitstroombestemmingen uit de WEC: dagbesteding, arbeid en vervolgonderwijs. Er wordt speciaal (basis) onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aangeboden. Het specifieke aanbod per school is vastgelegd in schoolondersteuningsplan (sop) en wordt ontsloten via onder andere de websites van de scholen en de schoolgidsen. Het onderwijs is geordend naar het landelijke doelgroepenmodel van de landelijke belangen en expertisevereniging van het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs (Sectorraad GO, voorheen LECSO). Op basis van het doelgroepenmodel wordt het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) overeengekomen met daarin een passende uitstroombestemming en andere te ontwikkelen doelen.

Uitgangspunt is een brede ontwikkeling van leerlingen. Cognitieve vakken, praktijkvakken, sport en cultuur en een aanbod op het gebied van SEO en Leren leren. Elke school heeft op deze leergebied-overstijgende vakken een aanbod. Alle leerlingen worden gevolgd in hun ontwikkeling en hun doelen beschrijven wij in hun ontwikkelingsperspectiefplan. ICT is daarbij geen losstaand domein.

De meerwaarde van de inspanningen ICT te integreren in het onderwijsaanbod is in 2020 ten volle benut. In samenspraak met de bovenschoolse I-coördinatoren hebben alle scholen kort na de aanvang van de eerste lockdown een digitaal lesaanbod gerealiseerd. Corona heeft daarmee onbedoeld op veel gebieden een impuls gegeven aan ICT ondersteunend onderwijs.

Er is in 2020 geïnvesteerd in ontwikkeling van nieuwe onderwijsarrangementen. In de regio Stedendriehoek en Oost-Gelderland zijn onderwijs-zorg arrangementen ontwikkeld voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking. In de regio Arnhem en Stedendriehoek is in schooljaar 2019—2020 geïnvesteerd in versterking van het techniekonderwijs. De inspanningen richten zich met name op versterking van de participatiegraad (meer leerlingen kiezen voor techniekonderwijs) en netwerkvorming. De vanuit OCW verkregen subsidiegelden voor het project STERK-techniekonderwijs zijn aangewend voor (tijdelijke) aanstelling van leerkrachten. Met behulp van onder andere de STERA-Leerroute worden meer leerlingen uitgedaagd te kiezen voor een techniek opleiding. Onder andere door hen een beter beroepsbeeld bij te brengen. Bijzonder aan de STERA-Leerroute is dat de leerlingen niet alle lessen volgen in de theorie- en praktijklokalen van de VMBO school, maar een belangrijk deel van de opdrachten uitvoeren bij de bedrijven, onder begeleiding van ervaren beroepsmensen.

Toetsing & examinering

Binnen de organisatie beschikt één school over een eigen examenlicentie welke voldoet aan dezelfde eisen als een regulier vo. Daarnaast nemen vso scholen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs via een extraneus deel aan examens in het vo en mbo. Ten derde hebben wij scholen die Staatsexamens afnemen of een combinatie van de laatste twee.

Per soort examenregime is de afspraak dat zowel de gang van zaken als de eindexamenscores gerapporteerd worden aan het college van bestuur. De gang van zaken wordt vóór 1 oktober van het nieuwe schooljaar gerapporteerd in een verslag van de Examensecretaris en de eindexamencijfers worden voorlopig gemeld vóór 1 augustus en daarna definitief opgenomen (inclusief analyse schoolexamens en centrale eindexamens) en besproken in de eindevaluatie van het jaarplan van alle betreffende scholen met het college van bestuur.

Aan de input-kant gebruiken scholen de checklists: Examenreglement en PTA om de schoolexaminering te verbeteren. In 2020 hebben scholen ook gebruik gemaakt van de Zelfevaluatie Kwaliteitsborging Schoolexaminering. Hierop is op schoolniveau actie ondernomen.

Beide data (zowel over proces als uitkomsten) worden op schoolniveau en bovenschools niveau geanalyseerd. Bovenschoolse aandachtspunten uit 2020 zijn:

- de onafhankelijke rol van de Examensecretaris en
- de evaluatie van onze school zonder licentie met de examinerende reguliere school

De slagingspercentages van de examengerichte scholen in 2020 waren als volgt:

	Schooljaar 2019-2020
Briant College	97,7%
Mariëndael vso	<nog te ontvangen>
De Brouwerij vso	100%
Vester College	96,9%
Gentiaan College	100%

Goed werkgeverschap (en strategisch personeelsbeleid)

De organisatie stelt zich ten doel een stimulerende werk- en leeromgeving te borgen en te creëren, die ook de medewerkers in staat stelt om te groeien. De kern van duurzame inzetbaarheid is het welzijn van onze medewerkers. Belangrijk daarbij is dat professionals de ruimte krijgen en niet beperkt worden door een keurslijf van regels. Naast werkdruk beperkende maatregelen, waar in samenspraak met de gmr extra middelen toe zijn ingezet, spelen ook gezondheid, veiligheid en ontwikkelmogelijkheden een rol. Het legt daarmee ook beleidsmatig de basis voor de verbinding van de doelen van de organisatie met de individuele belangen en het welzijn van de medewerkers.

De krapte op de onderwijsarbeidsmarkt treft ook De Onderwijsspecialisten, met alle gevolgen van dien. In 2019-2020 heeft een herbezinning op de wijze waarop wij nieuwe medewerkers werven plaatsgevonden, en is ook geïnvesteerd in binding van reeds bij ons werkende medewerkers. De ondernomen acties (meer vaste aanstellingen, een goede gesprekkencyclus, aandacht voor verzuimbegeleiding, anders werven) hebben hun vruchten afgeworpen. Kern van de herziene benadering is het blijvend ontwikkelen van aantrekkelijke en alternatieve wervingsstrategieën, het vergroten van de aantrekkelijkheid van het werken binnen onze organisatie, mobiliteit positioneren als aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarde, strategische personeelsplanning, een goede verzuimbegeleiding en ruime ontwikkelingsmogelijkheden. Ook wordt deelgenomen aan de landelijke geïnitieerde projecten Regionaal Arbeidsmarkttekort Leraren en Regionaal Arbeidsmarkttekort Personeel in drie regio's.

Werkdrukakkoord

Om de werkdruk in het primair onderwijs te verlichten, hebben de sociale partners en het kabinet in 2018 een werkdrukakkoord gesloten. Op basis van dit akkoord heeft elke school, via het schoolbestuur, voor schooljaar 2019-2020 een bedrag van €220,08 per leerling ontvangen, waarvan 7/12 deel is toegerekend aan 2020. Voor schooljaar 2020-2021 geldt een bedrag van € 365,79 voor het sbo en een bedrag van € 487,72 voor het (v)so. Daarvan wordt 5/12 deel toegerekend aan 2020. Voor alle scholen van De Onderwijsspecialisten geldt dat het gesprek over de inzet van de middelen met de teams is gevoerd, en dat de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de bestedingsplannen.

De extra gelden, totaal in 2020 € 1.257.000, zijn gedifferentieerd per school, overwegend besteed aan extra inzet van onderwijsondersteunend personeel. Een aantal scholen hebben gekozen voor aanschaf van persoonsgebonden ICT middelen of teamontwikkelactiviteiten. De besteding is als volgt te specificeren:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (2020)
Personeel	€ 764.000
Materieel	€ 135.000
Onderbesteding schooljaar 2020-2021 (reservering t.b.v. 2021)	358.000
Totaal	€ 1.257.000

Naast inzet van extra gelden uit hoofde van het werkdrukakkoord zijn ook niet financiële middelen ingezet voor verlaging van de werkdruk. Aansluitend op de sturingsfilosofie is aandacht besteed aan verlaging van werkdruk voor professionals, waaronder lastendruk-beperkende afspraken met samenwerkingsverbanden inzake de dossiervorming met betrekking tot toelaatbaarheid verklaringen (TLV). In het voorjaar van 2021 start in het kader van de formatieplanning voor schooljaar 2021-2022 de planvorming voor de besteding van de werkdrukmiddelen voor het komende schooljaar.

Onderwijsachterstanden

Voor leerlingen die als culturele minderheid (cumi-status) zijn aangemerkt ontvingen wij in 2020 aanvullende personele bekostiging. Het betreft 522 leerlingen voor schooljaar 2019-2020 (teldatum 1-10-2019) en 509 leerlingen voor schooljaar 2020-2021 (teldatum 1-10-2020). In afstemming met het college van bestuur verwerkt iedere school afzonderlijk deze gelden in haar begroting op basis van het eigen aantal leerlingen. De belangrijkste maatregelen die op basis van de cumi-gelden worden bekostigd zijn versterking van de bezetting per klas (o.a. extra inzet van onderwijsassistenten), meer ontwikkeltijd voor leraren en versterking van de oudercommunicatie. Denk hierbij aan intensievere begeleiding van ouders en het inzetten van tolken. Wij kiezen specifiek voor deze inzet om culturele- en taalbarrières te overbruggen.

Medezeggenschap

Medezeggenschap is binnen De Onderwijsspecialisten ingericht per school en op bestuursniveau (gmr). In 2020 heeft het college van bestuur structureel overleg gevoerd met de gmr. Belangrijke onderwerpen van overleg in 2020 waren het integrale personeelsbeleid, de stakingen en de herziening van het functiehuis. De gmr heeft ook in 2020 periodiek overleg gevoerd met een vertegenwoordiging uit de raad van toezicht, er zijn bijeenkomsten voor de mr's georganiseerd en er is een themabijeenkomst georganiseerd voor de gmr, de raad van toezicht en het college van bestuur, waarin de thema's voor de Kaderbrief 2021 met elkaar zijn besproken.

De Veilige School

Goed onderwijs is per definitie ook veilig onderwijs. Want alleen in een veilige omgeving en in een veilig klimaat komen leerlingen optimaal tot leren en ontwikkeling en kunnen ouders erop vertrouwen dat het hun kind goed gaat. Bovendien is een veilige schoolomgeving ook van groot belang voor medewerkers. Zij hebben veiligheid nodig om in teamverband een optimale bijdrage te leveren aan de leerprestaties en de ontwikkeling van leerlingen. Daarvan maakt ook waarborgen van privacy deel uit. Een veilige schoolomgeving is dus voor alle betrokkenen essentieel.

Daarom besteedt De Onderwijsspecialisten veel aandacht aan het vormgeven, verder ontwikkelen en borgen van de fysieke en sociale veiligheid in haar scholen. Naast de sociale en fysieke veiligheid, neemt ook de maatschappelijke veiligheid een belangrijke plaats in.

De belangrijkste reden hiervoor is dat scholen vaker dan in het verleden geconfronteerd worden met maatschappelijke thema's, zoals kindermishandeling, seksuele intimidatie, cybersecurity, alcohol en drugs.

De voor de scholen geldende klachtenregeling heeft in 2020 goed gefunctioneerd. De voor onze stichting geldende klachtenregeling gaat uit van de aanwezigheid van een onafhankelijke interne vertrouwenspersoon op elke school. Op iedere school is tenminste één personeelslid aangewezen als vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is het aanspreekpunt bij klachten en mogelijke klachten en verwijst de betrokkenen door naar degene die een passende rol kan spelen bij de oplossing van de gerezen problemen.

Afhankelijk van het gegeven of de klager al dan niet een formele klacht in wil dienen, kan deze worden doorverwezen naar de directie, het bestuur of de externe landelijke klachtencommissie. In verband met het kunnen garanderen van de gewenste onafhankelijkheid, zijn er ook externe vertrouwenspersonen beschikbaar. Er zijn twee vertrouwenspersonen beschikbaar voor ongewenst gedrag en twee vertrouwenspersonen voor integriteitskwesties.

1.3 Planning & Control

Bedrijfsmatig kan boekjaar 2020 gekwalificeerd worden als een buitengewoon jaar. Onmiskenbaar is het exploitatieverloop beïnvloed door de corona-pandemie en de (gedeeltelijke) sluitingen van onze scholen dien ten gevolge. Daarnaast beïnvloedde de cao PO 2019-2020, met terugwerkende kracht geëffectueerd in maart 2020, nadrukkelijk het exploitatieverloop. De maatschappelijke druk die gepaard ging met de cao-onderhandelingen, met landelijke onderwijsstakingen in januari van het afgelopen jaar, leidde tot toekenning van extra gelden, voor het merendeel incidenteel van aard. Evenals in 2019 is de impact van incidentele baten & lasten op het resultaat groot.

Deze omstandigheden maakte dat de onvoorspelbaarheid van het exploitatieverloop het afgelopen jaar groot was. Wordt afgezien van de incidentele exploitatie-effecten dan geldt desalniettemin dat de bedrijfsmatige eindresultaten van de scholen en de organisatie als geheel tevredenstellend zijn. Het jaar 2020 wordt afgesloten met een batig saldo van € 212.000, bij een exploitatiesom van € 95,9 miljoen. Er is sprake geweest van een beheerst exploitatieverloop, ondanks het feit dat de pandemie een groot beroep heeft gedaan (en nog steeds doet) op de wendbaarheid van de scholen en de randvoorwaardelijke organisatie.

Het resultaat wordt beïnvloed door incidentele baten & lasten. Per saldo dragen deze tot een bedrag van € 130.000 bij aan het batige resultaat. Wordt hiervan afgezien dan is sprake van een vrijwel sluitende exploitatie (batig saldo € 82.000). Begroot voor 2020 was een batig saldo van € 68.000. Hoewel het effect op de exploitatie per saldo relatief beperkt is, is sprake van substantiële additionele baten en/of lasten ten opzichte van de begroting 2020. Voorbeelden daarvan zijn de in het voorjaar van 2020 toegekende gelden voor werkdruk verlagende maatregelen en ondersteuning van EMB leerlingen, en ook een cao uitkering in maart 2020 met terugwerkende kracht over 2019.

De omvang van de incidentele baten en lasten zou aanmerkelijk beperkter zijn als de verslagleggingsregels meer ruimte zouden geven voor een matching van baten en lasten.

De vigerende verslagleggingseisen maken dat opbrengsten en kosten noodzakelijkerwijs over verschillende jaren moeten worden verantwoord. Dit beïnvloedt het resultaatbeeld meerdere verslagjaren op rij. Samenvattend is het eindresultaat 2020 als volgt samengesteld:

Resultaat 2020 **€ 212.000**

Waarvan niet begroot / incidenteel:

- Bekostiging OOP functiehuis	€ 385.000	
- Impuls werkdruk verl. middelen schooljaar 20-21	€ 358.000	
- Impuls EMB 2020	€ 476.000	
- Coronaeffect personeel	PM	
- Coronaeffect besparing MI & eenmalige bonus	€ 231.000	
- Onder uitputting groeifonds 2020	€ 801.000	
- Hoger toegekend transitievergoedingen 2016-2020	€ 129.000	
<i>Per saldo batig effect eenmalig</i>		€ 2.380.000

- Cao uitkering 2019 met terugwerkende kracht	€ -1.668.000	
- Reservering uitkering OOP functiehuis	€ -85.000	
- Meerkosten impuls EMB	€ -198.000	
- Desinvesteringen	€ -233.000	
- Voorziening ambtsjubilea en langdurig zieken	€ -66.000	
<i>Per saldo nadelig effect eenmalig</i>		€ -2.250.000

Genormaliseerd resultaat 2020 **€ 82.000**

Het genormaliseerde eindresultaat van € 82.000 stemt overeen met het beheerste exploitatieverloop van de 26 scholen. Voor vrijwel alle scholen geldt dat het exploitatieverloop conform kaderstelling / begroting is geweest. Corona heeft daarbij een (gering) dempend effect gehad op de materiële kosten, maar dit grotendeels teniet gedaan door extra uitgaven voor beschermingsmiddelen en hygiëne maatregelen. Corona heeft daarnaast geleid tot een terugloop van de tussentijdse instroom van leerlingen. Daardoor is sprake van een onderbesteding van de groeibekostiging. Dit draagt tot een bedrag van € 0,8 miljoen bij aan het resultaat in 2020.

Samenvattend geldt de volgende toelichting bij de incidentele baten en lasten:

1. De corona-pandemie heeft per saldo tot € 231.000 aan minderkosten geleid. Het resultaat-effect is relatief beperkt, mede omdat een deel van de "besparing" in de vorm van een eenmalige tegemoetkoming aan medewerkers is uitgekeerd. Dit leidt tot het volgende corona- effect:

onderbesteding scholingskosten	269.000
onderbesteding dienstreizen en onkostenvergoeding	106.000
onderbesteding MI (kantine, kopieermach, vergaderkosten)	120.000
kosten beschermingsmaterialen	-149.000
corona uitkering eenmalig	-220.000
lesmaterialen en les-gebonden kosten	105.000
Per saldo besparing materieel	231.000

2. De cao 2020 is samengesteld uit een structurele loonsverhoging en een tweetal eenmalige uitkeringen. De kosten van de eenmalige uitkeringen van maart jl. (33% maandsalaris en € 875 per medewerker/fte) zijn gedekt uit in 2019 gerealiseerde en verantwoorde baten. De eenmalige cao kosten 2020 van maart jl. bedragen € 1.668.000.
3. In de cao 2020 zijn afspraken gemaakt over een herziening van het OOP functiehuis. In de personele bekostiging is tijdelijk 0,55% opgenomen voor de dekking van de toekomstige meerkosten. De planvorming voor de herziening van het OOP functiehuis is in het voorjaar van 2021 afgerond en zal in de loop van 2021 tot meerkosten leiden. De ontvangen bijdrage is in 2020 als opbrengst verantwoord. Onder aftrek van de voorzienen kosten over 2020 draagt de cao afspraak voor herziening van het functiehuis per saldo € 0,3 miljoen bij aan het resultaat 2020.
4. Per augustus 2020 geldt een (tijdelijke) verhoging van de tarieven voor werkdruk verlagende maatregelen. Op basis van een zogenaamde kasschuif-maatregel (middelen uit 2023 worden eerder besteed) is het tarief tijdelijk herzien van € 229 naar € 487 per leerling. De gelden zijn nog beperkt tot besteding gekomen. De maatregel draagt per saldo € 0,36 miljoen bij aan het resultaat 2020, en komen in 2021 tot besteding.
5. In het voorjaar van 2020 is een (tijdelijke) verhoging van de tarieven voor EMB ondersteuning toegekend met terugwerkende kracht voor geheel schooljaar 2019-2020. De middelen zijn in juni 2020 beschikbaar gekomen. Deze worden aangewend voor extra inzet van verzorgenden, maar nog slechts beperkt tot besteding gekomen. De maatregel draagt voor € 0,27 miljoen bij aan het resultaat 2020.

De Onderwijsspecialisten is (verplicht) aangesloten bij de stichting Participatiefonds. Het Participatiefonds draagt zorg voor de verdeling van het financiële risico van schoolbesturen in het primair onderwijs. Alle schoolbesturen in het primair onderwijs betalen hier premie voor. Het fonds betaalt de uitkeringskosten van werkzoekend onderwijspersoneel als een schoolbestuur heeft voldaan aan de voorwaarden die in het reglement staan. Er is sprake van premiedifferentiatie, afhankelijk van de uitkeringskosten per school. Het personeelsbeleid is erop gericht de wachtgeldverplichtingen tot een minimum te beperken. Voor de huisvestingsgelden, onderdeel van de Rijksbekostiging, geldt dat deze conform wet- en regelgeving tot besteding zijn gekomen.

1.4 Treasurybeleid 2020

Het beheer van de liquide middelen en het beleggingsbeleid van De Onderwijsspecialisten is geformaliseerd op basis van een Treasury Statuut en een jaarlijks Treasury Plan. In het statuut zijn de kaders met betrekking tot beheersing van rentekosten en –risico's, financiering, beheer en beleggingen vastgelegd. Wettelijke randvoorwaarden worden daarbij in acht genomen.

De Rabobank geldt als huisbankier. Daarnaast worden rekeningen aangehouden bij de ING bank en de ABN AMRO bank. Het betreft betaalrekeningen met een gekoppelde spaarfaciliteit. Gezien de toegenomen kosten van liquiditeitsbeheer (kosten in 2020 € 80.000) is in december 2020 besloten tot Schatkistbankieren. De overgang naar het Ministerie van Financiën zal in het voorjaar van 2021 worden gerealiseerd. Van de liquiditeit maakt ook het privaat vermogen van Stichting De Onderwijsspecialisten deel uit.

Per 31 december 2020 bedraagt het privaat vermogen € 1.719.000. In 2020 zijn geen leningen aangetrokken. Ook hebben in 2020 geen beleggingsactiviteiten plaatsgevonden.

1.5 Vermogenspositie

De vermogenspositie van De Onderwijsspecialisten verhoudt zich goed tot de signaleringswaarden van de PO-Raad. Het vermogen per 31 december 2020 is lager dan de signaleringswaarde uit de PO Benchmark. In de benchmark van de PO-Raad wordt bij de bepaling van de signaleringswaarde voor het buffervermogen een opslagfactor van 1,5 gehanteerd voor schoolbesturen met overwegend (v)so scholen. De aanname dat het (v)so een afwijkend risicoprofiel kent van het reguliere po is gebaseerd op een beleidsregel van de Inspectie van het Onderwijs uit 2010.

De Inspectie van het Onderwijs heeft in de zomer van 2020 een nieuwe signaleringswaarde voor vermogensvorming in het po ontwikkeld: het normatieve publieke eigen vermogen. Als het werkelijke publieke eigen vermogen hoger is dan de signaleringsgrens, is dit een signaal dat er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen. De Inspectie van het Onderwijs kan dan nader onderzoek doen en het gesprek hierover aangaan met het bestuur van de instelling. Het is aan het bestuur een goede onderbouwing te geven voor een afwijkende reservepositie. De herziene signaleringswaarde vormt in dit bestuursverslag het uitgangspunt bij de beoordeling van de vermogenspositie.

In relatie tot de signaleringswaarde van de Inspectie van het Onderwijs is sprake van een vermogen surplus van ca. € 2,1 miljoen. Bij de bepaling van dit surplus is rekening gehouden met de effecten van een stelselwijziging voor de Rijksbekostiging (vereenvoudig bekostiging po per 1 januari 2023 met een overgang van school- naar kalenderjaar bekostiging) en de voorziening voor meerjaren onderhoud. De beide stelselwijzigingen leiden tot een verlaging van het eigen vermogen in 2022.

Het eigen vermogen van De Onderwijsspecialisten per 31 december 2020 bedraagt afgerond € 22,8 miljoen en is als volgt samengesteld:

Algemene reserve		10.734.228
Bestemmingsreserves:		
- Onderwijsvernieuwing & Innovatie	2.500.000	
- Duurzaamheid	1.000.000	
- Materialisatie nieuwbouw	761.855	
- Vereenvoudiging stelsel bekostiging po	4.342.953	
- Meerjaren onderhoud	<u>1.600.000</u>	
		10.204.808
Private reserves		<u>1.696.060</u>
Totaal eigen vermogen 1-1-2020		22.635.096
Bij: resultaat 2020 voor resultaatbestemming		<u>211.908</u>
Totaal eigen vermogen 31-12-2020		22.847.004

Van het eigen vermogen is € 1,7 miljoen privaat. Ultimo 2020 zijn voorzieningen getroffen tot een bedrag van € 10,4 miljoen, met name samengesteld uit meerjarig voorziene onderhoudsverplichtingen (€ 8,65 miljoen) en jubileumuitkeringen (€ 1,27 miljoen). Gerelateerd aan het balanstotaal en de exploitatiesom 2020, leidt dit tot de volgende financiële kernratio's:

Weerstandvermogen	23,71%
Solvabiliteit	43,26%
Solvabiliteit II	63,02%
Kapitalisatiefactor	54,81%

Afgezet tegen het herziene referentiekader van de Inspectie van het Onderwijs (ref. Kengetallen en Signaalwaarden Inspectie van het Onderwijs, juni 2020) is het feitelijk eigen vermogen hoger dan volgens het referentiekader wenselijk. Er is sprake van een vermogen surplus van € 2,0 miljoen. Het surplus is als volgt toe te lichten:

Feitelijk eigen vermogen	22.847.004
Correcties:	
- Privaat vermogen	-1.719.178
- Vordering OCW	-4.342.953
- Dotatie voorziening meerjaren onderhoud (geschat)	-1.600.000
Eigen vermogen (niet beklemd) ultimo 2020	15.184.873
Normatief EV (o.b.v. financierings- en bufferfunctie EV) cf. voorstel IvhO (2020)	
- Boekwaarde materiele vaste activa	8.709.195
- Aanschafwaarde gebouwen	nvt
- Boekwaarde immateriële vaste activa	193.770
- Liquiditeitsbuffer	4.815.528
Normatief eigen vermogen cf voorstel IvhO	13.718.493
Surplus	1.466.380

Het surplus zal op basis van het herzien strategisch beleidsplan 2021-2024 tot besteding gaan komen. In dit kader zal nadere planvorming voor de incidentele besteding plaatsvinden.

Risico's en risicobeheersing

De voorspelbaarheid van het inkomsten- en uitgavenpatroon van De Onderwijsspecialisten is de afgelopen jaren afgenomen. Er is toenemend sprake van fluctuerende leerlingaantallen, zowel bij de start, als in de loop van het schooljaar. Verwijzingspatronen naar het speciaal onderwijs wijzigen, en ook de omvang van de tussentijdse instroom van leerlingen neemt toe. Ook het uitgavenpatroon verliest aan voorspelbaarheid, met name door arbeidsmarkt-ontwikkelingen maar ook door (landelijk eveneens gesignaleerde) achterblijvende materiële bekostiging. De Onderwijsspecialisten besteedt toenemend aandacht aan risicobeheersing. Per onderdeel van de P&C cyclus wordt in analyses, rapportages en de gesprekkencyclus aandacht besteed aan risicobeheersing. Onder risicobeheersing wordt in dit verband verstaan het geheel aan maatregelen en activiteiten dat erop gericht is de risico's binnen een aanvaardbaar niveau te houden.

Bij de risicobeheersing is balans tussen zogenaamde 'hard' en 'soft' controls het uitgangspunt. Waarbij kort gezegd de 'hard' controls beogen onder meer gewenst gedrag af te dwingen door bijvoorbeeld procedures, functiescheidingen en administratieve systemen. De 'soft' controls leggen de nadruk op de cultuur en gedragingen van het management en medewerkers. Hierbij wordt gestuurd op waarden en integriteit als basis voor de interne beheersing. In de onderstaande tabel worden de belangrijkste soft en hard controls vermeld.

Soft controls	Hard controls
Stelsel Totale kwaliteit	Managementstatuut
Organisatiecultuur	Planning & control cyclus
Sturingsfilosofie	Stelsel AO-IB
Intervisie en schoolbezoeken	Autorisaties & procuratieschema
Interne audits – kwalitatief	Interne audits – kwantitatief
	Controleopdracht extern accountant & controleplan

Risico's worden onderscheiden op vier domeinen, te weten strategische risico's, operationele risico's, financiële risico's en risico's vanwege wet en regelgeving. Waar mogelijk worden passende maatregelen (beheersmaatregelen) genomen om deze risico's en onzekerheden het hoofd te bieden. Onvermijdelijk resteren er niet (volledig) beheersbare risico's waaraan de organisatie wordt blootgesteld. Instandhouding van een minimale financiële buffer moet borgen dat deze risico's de continuïteit van de organisatie niet in gevaar kunnen brengen. Op basis van de risicoanalyse is per risicocategorie het risico gekapitaliseerd. Kapitalisatie vindt plaats door per de impact en de kans vast te stellen. Op basis daarvan is een wegingscoëfficiënt per risico bepaald. Het totale risico van De Onderwijsspecialisten is op basis hiervan gekapitaliseerd op € 10,0 miljoen. Dit is beperkt hoger dan het normatief vermogen (exclusief liquiditeitsbuffer) volgens de Inspectie van het Onderwijs. Dat het risico hoger is dan volgens het referentiekader van de Inspectie voor het onderwijs weerspiegelt het feit dat het risicoprofiel van een speciaal onderwijsinstelling afwijkt van dat van een reguliere po- instelling. Het normatief kader van de Inspectie van het Onderwijs differentieert niet naar regulier en speciaal onderwijs.

Het gewogen risico is als volgt te specificeren:

STRATEGISCH RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Accommodatie van krimp & groei	Onzekerheid over in- en uitstroom van leerlingen raakt 5% van de leerling populatie.	Schaal van de organisatie maakt dat leerlingen, binnen de grenzen van thuis nabij onderwijs, gehergroepeerd kunnen worden en verplichtingen kunnen worden afgebouwd.	€ 2.029.000	5	4	60%	€ 1.217.000
Arrangeren van onderwijs (en zorg)	Mate van gespecialiseerde ondersteuning (gedrag, EMB) neemt toe, met complexe financiering, oplopende kostprijs en complex ontwikkelperspectief.	Intensieve afstemming arrangementen met ketenpartners en ouders, zicht op kostprijsontwikkeling, ex ante en ex post.	€ 8.102.000	5	3	30%	€ 2.431.000
Bedrijfsvoering	Onvoldoende bekostiging en /of adaptief vermogen met betrekking tot onderwijskwaliteit en rand voorwaardelijke organisatie (personeel, huisvesting, verslaglegging, ICT etc.) kan continuïteit van de organisatie raken.	Ondersteunende dienst, planning & control en AO/IB. Bedrijfsmatige flexibele schil en specifiek gevormde bestemmingsreserves borgen het adaptief vermogen	€ 8.700.000	5	1	10%	€ 870.000
							€ 4.518.000

OPERATIONEEL RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Duurzame inzetbaarheid personeel	Onvoldoende beschikbaarheid van competent en gekwalificeerd personeel. CAO PO is met name gericht op rechten van medewerkers en biedt beperkte ruimte voor differentiatie en formatieve flexibiliteit (sterke ontslagbescherming). Personeelsverloop PO is relatief laag.	Het integraal personeelsbeleid agendaert en stuurt op duurzame mobiliteit en inzetbaarheid van gekwalificeerde medewerkers.	€ 2.500.000	5	3	30%	€ 750.000
Verander-agenda	Impact van de 'verander-agenda' (innovaties + fusies) legt beslag op de capaciteit en flexibiliteit van medewerkers extra en is een risico voor uitvoering van de reguliere activiteiten.	Er is verhoogde aandacht voor ziekteverzuim en werkdruk. De flexibele schil draagt ook bij aan opvang van tijdelijke knelpunten.	€ 500.000	4	3	30%	€ 150.000
Dienstverlening	Expertise speciaal onderwijs wordt ingezet binnen regulier onderwijs o.b.v. detachering van medewerkers. Marktwerving leidt tot druk op detacheringstarief.	Sturing op volledige detachering van beschikbare formatie inzet derden. Op termijn wordt gestreefd naar volledige afbouw betrokken formatie. Er is een voorziening gevormd voor afbouw.	(voorziening Passend Onderwijs mitigeert risico)				
ICT & informatiehuishouding	Impact van, en noodzaak tot, digitalisering geldt voor alle bedrijfsprocessen. Kwetsbaarheid in termen van afhankelijkheid, privacy, kostenimpact en wet- en regelgeving neemt toe.	Organisatorische bundeling van ICT draagt bij aan ontwikkeling en beheersing van aandachtgebied. Twee jaarlijkse ICT audit.	€ 1.000.000	5	3	30%	€ 300.000
Incidenten & crisis	Schoolomgeving is gevoelig voor crisis, daarbij kwetsbare c.q. vatbare doelgroep. Impact incidenten is groot.	Preventieve maatregelen waaronder veiligheids-cursussen, samenwerking met gedragswetenschappers en het protocol crisismanagement (De veilige school)	PM				PM
€ 1.200.000							

FINANCIEEL RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Continuïteit	De financiële continuïteit van de organisatie is niet geborgd.	De financiële bedrijfsvoering en positie voorziet in handhaving van financiële ratio's als solvabiliteit, current ratio en weerstandsvermogen binnen landelijk erkende bandbreedtes (commissie Don).	PM				PM
Flexibiliteit	De organisatie kan zich onvoldoende aanpassen aan endogene en exogene ontwikkelingen		zie strategisch risico bedrijfsvoering		laag		-
Innovatief vermogen	Onvoldoende beschikbaarheid van innovatief vermogen c.q. uitblijven van onderwijskundige innovatie en vernieuwing, leidt tot kwaliteitsverlies op lange termijn.	Een Innovatiefonds wordt duurzaam in stand gehouden, met een omvang van € 2,5 mio om innovatieve projecten te initiëren (Reserve Onderwijsvernieuwing)	€ 2.500.000	5	1	10%	€ 250.000
Financiële verplichtingen korte termijn	De organisatie kan niet voldoen aan betaalverplichtingen op korte termijn en of verbindt zich onnodig.	Treasurybeleid en de betaalorganisatie voldoen aan te stellen (wettelijke) eisen. Verplichtingenregistratie vraagt aandacht.	€ 8.700.000	5	1	10%	€ 870.000
							€ 1.120.000

WET- EN REGELGEVING	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
- Compliance	Verkeerde interpretatie van (wijzigende) wet- en regelgeving kan leiden tot onjuiste registratie, verslaglegging en / of verantwoording.	Nadrukkelijk aandachtsgebied binnen corporate governance, externe toetsing door accountant & inspectie, verzekeraars en belastingdienst. Met belastingdienst is stelsel van horizontaal toezicht overeengekomen.	€ 1.500.000	5	1	10%	€ 150.000
- Administratieve lastendruk	Maatschappelijk/ politieke verwachtingen en vereisten met betrekking tot rekening & verantwoording nemen toe. Kosten- en tijdsbeslag van het onderwijzend personeel kan uit balans raken. Verantwoording kan verworden tot een doel in plaats van een middel.	De organisatie neemt rol als "hitteschild", met genormeerde budgetquote (8%). Interne verantwoording geldt als middel tot verbetering kwaliteit van onderwijs, en niet anders.	€ 4.020.000	5	1	10%	€ 402.000
- Inconsistentie	Veranderende overheidsvisie heeft een grote impact op de bekostiging en inrichting in het (speciaal) onderwijs.	Betreft exogene factor, behoudens door participatie in landelijke branchevertegenwoordiging is mate van beïnvloeding beperkt.	€ 8.700.000	5	3	30%	€ 2.610.000
							€ 3.162.000
TOTAAL							€ 10.000.000

Op grond van het risicoprofiel en de risicobereidheid van de organisatie wordt een eigen vermogen van € 10,0 miljoen als minimaal buffervermogen beschouwd. Het vermogen van De Onderwijsspecialisten is toereikend om de gesignaleerde risico's het hoofd te bieden, met inachtneming van de overige functies van het eigen vermogen (waaronder de financieringsfunctie van het eigen vermogen).

1.6 Toekomstverwachting en begroting 2021 De Onderwijsspecialisten

De begrote exploitatiesom van De Onderwijsspecialisten bedraagt in 2021 € 94,5 miljoen. Er is sprake van een toename van de exploitatiesom vanwege prijs- (cao) effecten. In beperkte mate is sprake van hogere opbrengsten door groei van het aantal leerlingen. Voor 2021 wordt uitgegaan van een sluitende begroting, en een batig exploitatiesaldo van € 243.000.

1.7 Continuïteitparagraaf

De continuïteitsverwachting is gebaseerd op de (goedgekeurde) meerjaren begroting. De meerjaren verwachting gaat uit van de volgende veronderstellingen met betrekking tot de ontwikkeling van de leerlingaantallen en formatie:

	telling T: 1 oktober 2020	telling T+1	telling T+2	telling T+3
Aantallen leerlingen	4.006	4.021	4.022	4.027
Personele bezetting	1.087	1.105	1.105	1.105
Samenstelling personele bezetting:				
Bestuur & directie	74	74	74	74
Personeel primair proces	936	954	954	954
Ondersteunend personeel & overige	77	77	77	77
Totaal	1.087	1.105	1.105	1.105

De meerjaren balans en exploitatieverwachting is gebaseerd op de volgende veronderstellingen:

- Op basis van de strategienota Dienstverlening wordt gestreefd naar een afbouw van de contractportefeuille en daaraan formatie Dienstverlening op basis van overdracht formatie aan samenwerkingsverbanden onderwijsinstellingen. Vanwege de afbouw van formatie in de planperiode tot en met 2023 wordt totaal € 0,5 miljoen aan de voorziening passend onderwijs onttrokken.
- Op basis van vervangende nieuwbouw en renovatie voor vier scholen in Arnhem in 2020 tot en met 2023 wordt een bijdrage in de herhuisvestingskosten begroot van € 2,6 miljoen. Deze bijdrage wordt gedekt uit de opgebouwde voorziening groot onderhoud. De onttrekking vindt in de kalenderjaren 2020 tot en met 2023 plaats.
- Het aantal leerlingen zal over de periode 2020 tot en met 2024 licht stijgen. De meeropbrengst daarvan zal echter gecompenseerd worden door een dalend aantal hogere TLV's.
- De jaarlijkse afschrijvingen bedragen € 1,9 miljoen. De jaarlijks afgeschreven activa worden hetzelfde jaar weer geherinvesteerd. Dit investeringsvolume bedraagt gemiddeld € 1,9 miljoen.

- De meerjarenbegroting gaat uit van een jaarlijkse onttrekking aan de voorziening groot onderhoud van nihil. De onttrekking betreft het saldo van dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen, afgezien van de bovenstaand vermelde herhuisvestingsinitiatieven. Daarnaast wordt in 2023 een eenmalige dotatie van ca. € 2,5 miljoen voorzien op grond van een stelselwijziging (meerjaren begroting wijkt voorzichtigheidshalve af van vermogensanalyse).
- De voorgenomen vereenvoudiging van de bekostiging voor het po per 1 januari 2023 zal leiden tot het vervallen van de eeuwig durende vordering op het Ministerie van OCW op grond van het vigerende betaalritme. Het ministerie heeft aangegeven dat deze vordering niet vereffend zal worden vanuit het ministerie. De oninbaarheid van de vordering leidt tot eenmalig lager begrote Rijksbijdrage in 2022, en een tekort dat in mindering wordt gebracht op het eigen vermogen in 2022.

Dit leidt tot volgende meerjarige exploitatieverwachting:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten						
Rijksbijdrage	94.006.000	92.841.000	87.737.000	91.508.000	91.508.000	91.508.000
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	797.000	1.054.000	1.054.000	1.054.000	1.054.000	1.054.000
Overige baten	1.561.000	675.000	675.000	675.000	675.000	675.000
Totaal Baten	96.364.000	94.570.000	89.466.000	93.237.000	93.237.000	93.237.000
Lasten						
Personele lasten	76.713.000	75.824.000	75.400.000	74.734.000	74.734.000	74.734.000
Overige personeelskosten	3.325.000	2.921.000	2.921.000	2.921.000	2.921.000	2.921.000
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.208.000	2.158.000	2.158.000	2.158.000	2.158.000	2.158.000
Afschrijvingen	2.037.000	1.915.000	1.915.000	1.915.000	1.915.000	1.915.000
Huisvestinglasten	5.827.000	5.191.000	5.191.000	7.691.000	5.191.000	5.191.000
Overige lasten	6.962.000	6.318.000	6.318.000	6.318.000	6.318.000	6.318.000
Totaal lasten	96.072.000	94.327.000	93.903.000	95.737.000	93.237.000	93.237.000
Financiële baten en lasten	-80.000					
Resultaat	212.000	243.000	-4.437.000	-2.500.000	0	0

De balansprognose op basis van de meerjarige verwachtingen is als volgt:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VASTE ACTIVA						
Immateriële vaste activa	194.000	261.000	261.000	261.000	261.000	261.000
Materiële vaste activa						
Inventaris en apparatuur	7.319.000	6.219.000	6.219.000	6.219.000	6.219.000	6.219.000
Overige materiële vaste activa	386.000	333.000	333.000	333.000	333.000	333.000
Activa in uitvoering	1.004.000					
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen						
Debiteuren	2.893.000	743.000	743.000	743.000	743.000	743.000
Ministerie van OCW	4.343.000	4.437.000				
Overige vorderingen	1.581.000	2.485.000	2.485.000	2.485.000	2.485.000	2.485.000
Overlopende activa	523.000	801.000	801.000	801.000	801.000	801.000
Liquide middelen	34.573.000	28.029.000	29.312.000	26.432.000	26.432.000	26.432.000
Totaal Activa	52.816.000	43.308.000	40.154.000	37.274.000	37.274.000	37.274.000

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eigen vermogen						
Algemene reserve	10.923.000	14.863.000	10.426.000	7.926.000	7.926.000	7.926.000
Bestemmings-reserves publiek	10.205.000	5.958.000	5.958.000	5.958.000	5.958.000	5.958.000
Bestemmingsfonds privaat	1.719.000	1.696.000	1.696.000	1.696.000	1.696.000	1.696.000
Voorzieningen						
Onderhouds-voorziening	8.649.000	7.123.000	8.573.000	8.193.000	8.193.000	8.193.000
Overige voorzieningen	1.787.000	1.313.000	1.146.000	1.146.000	1.146.000	1.146.000
Langlopende schulden	1.447.000	271.000	271.000	271.000	271.000	271.000
Kortlopende schulden						
Crediteuren	1.334.000	1.757.000	1.757.000	1.757.000	1.757.000	1.757.000
Belasting, premies, sociale verzekeringen	3.122.000	2.793.000	2.793.000	2.793.000	2.793.000	2.793.000
Pensioenen	972.000	930.000	930.000	930.000	930.000	930.000
Overige schulden	728.000	499.000	499.000	499.000	499.000	499.000
Overlopende passiva	11.929.000	6.105.000	6.105.000	6.105.000	6.105.000	6.105.000
Totaal Passiva	52.816.000	43.308.000	40.154.000	37.274.000	37.274.000	37.274.000

Meerjarig is de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen als volgt:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KAPITALISATIEFACTOR (BT / TO)	55%	46%	45%	40%	40%	40%
LIQUIDITEIT OBV CURRENT RATIO	2,4	3,0	2,8	2,5	2,5	2,5
SOLVABILITEIT 1 (EV/ TV)	43%	52%	45%	42%	42%	42%
SOLVABILITEIT 2 ((EV+ VOORZ) / TV)	63%	71%	69%	67%	67%	67%
RENTABILITEIT OBV TOTALE BATEN	0,2%	0,3%	-5,0%	-2,7%	0,0%	0,0%
WEERSTANDSVERMOGEN	24%	24%	20%	17%	17%	17%

Arnhem, 14 juni 2021

A.A. Berendsen
Voorzitter college van bestuur

H.J.M. Loeffen
Lid college van bestuur

J.H.A. van Oostrum
Voorzitter raad van toezicht

2. Jaarrekening

2.1 Grondslagen voor waardering

Algemeen

Onze scholen bieden (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen die specifieke ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld leerlingen die moeilijk leren, een lichamelijke of meervoudige beperking hebben, chronisch ziek zijn of extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De Onderwijsspecialisten is statutair gevestigd in Arnhem en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer 41051951. Het adres van De Onderwijsspecialisten is Vossenstraat 6, 6811 JL te Arnhem.

Het bestuur heeft het opstellen van de jaarrekening gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting. De jaarrekening van De Onderwijsspecialisten over het jaar 2020 presenteert een positief resultaat. Het werkkapitaal ultimo 2020 is positief. Bij ongewijzigd beleid zal de stichting in de komende jaren aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Verwerking fusie

De Onderwijsspecialisten is per 1 januari gefuseerd met de Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken, en de Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs "De Brouwerij". Aangezien deze stichtingen al een personele unie vormden, is sprake van een fusie onder gemeenschappelijke leiding. De fusie is daarom verwerkt volgens de "pooling of interests" methode. In de bijlage bij het jaarverslag is een overzicht opgenomen van bedragen van activa en passiva ingebracht door elk der partijen.

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met de daarin aangeduide uitzonderingen.

Grondslagen algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van De Onderwijsspecialisten is.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de bestuurder oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Er is geen sprake van secundaire financiële instrumenten.

Grondslagen balans***Immateriële vaste activa***

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- Het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de organisatie; en
- De kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van twintig jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld.

De immateriële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde:

Overzicht afschrijvingstermijnen	Jaren
Software	5

Indien de geschatte economische levensduur langer is dan twintig jaar zal, vanaf het moment van verwerking aan het einde van elk boekjaar, een bijzondere waardeverminderingstest worden uitgevoerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De investeringssubsidies worden als langlopende schuld verantwoord. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Alle materiële vaste activa, met uitzondering van gebouwen, worden geactiveerd voor bedragen vanaf € 1.000. Computers (hardware) worden geactiveerd vanaf € 500,-.

De materiële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde:

Overzicht afschrijvingstermijnen	Jaren
Onderwijsleerpakketten	4
Hardware	5
Bedrijfsauto's	5
Meubilair en overige inrichting	10
Inventaris beheer	10
Machines en installaties	15

Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Op activa in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor gebruik.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Gebouwen

Van de gebouwen berust het juridisch eigendom bij het schoolbestuur en het economisch eigendom bij de verschillende gemeenten. De waarden van de gebouwen zijn om die redenen niet in de balans opgenomen.

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde plus transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen verstaan. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite, zij het eventueel met opoffering van rentebaten, ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien er op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening onderhoud

Voor (preventief) onderhoud aan de gebouwen wordt jaarlijks een bedrag ten laste van de exploitatie gedoteerd. Dit bedrag is vastgesteld aan de hand van de meerjaren onderhoudsplanning. Op basis van de meerjaren onderhoudsplanning is de benodigde omvang van de onderhoudsvoorziening en de daaraan gerelateerde jaarlijkse dotatie vastgesteld. De waardering is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan 2015-2034. Voor 2020 is de overgangsregeling voorziening groot onderhoud 2019 en 2020 toegepast waarin kostenegalisatie gedurende de looptijd van het meerjaren onderhoudsplan (MOP) is toegestaan in plaats van de componentenbenadering per gebouw en per onderhoudscomponent die wordt voorgestaan door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Voorziening passend onderwijs

Voor reorganisatiekosten vanwege Passend Onderwijs is een voorziening gevormd. Dit betreft de afbouw van ambulante begeleiding. Deze voorziening zal worden aangewend voor uitstroom bevorderende maatregelen en begeleidingskosten bij de reorganisatie.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op een integrale inventarisatie van openstaande wachtgeldverplichtingen aan medewerkers. De wachtgeldverplichtingen worden betaald door, en vereffend met, het Participatiefonds Primair Onderwijs.

Voorziening langdurig zieken

Op grond van RJ271.205 moet een voorziening worden gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen in verband met verplichte loondoorbetaling als gevolg van ziekte of arbeidsongeschiktheid. De Onderwijsspecialisten is eigen risico drager en daarmee niet verzekerd voor dit risico. De Onderwijsspecialisten is wel verzekerd voor de WGA/WIA, wat betekent dat het risico voor de loondoorbetaling maximaal 2 jaar kan zijn, plus een eventuele opzegtermijn. In het geval van de Onderwijsspecialisten is de opzegtermijn 3 maanden. De berekening van de voorziening is gebaseerd op de resterende diensttijd bij langdurige ziekte, rekening houdend met 3 maanden opzegtermijn. Er is rekening gehouden met een opslag van 49,3%. Deze opslag bestaat uit 35% sociale lasten, 8% vakantie uitkering en 6,3% eindejaarsuitkering.

Voorziening ambtsjubilea

Werknemers maken op grond van de cao aanspraak op een uitkering bij 25 dienstjaren (een half maandsalaris) en bij 40 dienstjaren (een volledig maandsalaris). De voorziening Ambtsjubilea is gebaseerd op RJ 271 'Personele Beloningen'. Op grond van deze richtlijnen moeten toezeggingen aan personeelsleden voor beloningen betaalbaar op termijn, zoals jubileum- en bepaalde pensioenuitkeringen, uit de balans van de onderwijsinstelling blijken. Bij het berekenen van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de toezeggingen, met een rentevoet van 0,41% en een pensioenleeftijd van 66,33 jaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in algemene reserves en bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden gevormd voor specifieke doeleinden, bestemd door het bevoegd gezag. Onderdeel van de bestemmingsreserves is een private bestemmingsreserve. Deze is gevormd uit ontvangen legaten en giften.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Reservering spaarverlof

De reservering Spaarverlof is gevormd door de meer gewerkte uren dan de norm jaartaak en gewaardeerd tegen de werkelijke loonkosten. Deze reservering geldt ter dekking van de verlofaanspraken in het kader van duurzame inzetbaarheid en de overgangsregeling BAPO.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Grondslagen exploitatierekening

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin de prestatie is geleverd c.q. waarop de prestatie betrekking heeft.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen worden tijdsevenredig aan het jaar toegerekend waarop deze betrekking hebben.

De niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij mag worden aangenomen dat de met de subsidie bekostigde activiteiten nog niet in dat jaar hebben plaatsgevonden. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

ESF-opbrengsten

Baten uit hoofde van Europese subsidies worden eerst als gerealiseerd aangemerkt nadat de subsidieafrekening is vastgesteld en goedgekeurd door Het Agentschap voor Europese subsidies. Bij de vaststelling van de opbrengsten wordt rekening gehouden met een her controle door de Europese Commissie tot 5 jaar na eerste toekenning.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord als baten in het boekjaar waarin deze worden verkregen. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling.

Nalatenschappen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Bij de waardering van nalatenschappen houdt de organisatie rekening met eventuele rechten van vruchtgebruik.

Personele lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De Onderwijsspecialisten heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hierdoor hebben werknemers op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het ABP.

De Onderwijsspecialisten betaalt hiervoor premies waarvan een deel door de werkgever wordt betaald en een deel door de werknemer. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie (werkgeversdeel) wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds is 93,2% (bron: website www.abp.nl, peildatum 31 december 2020). De kritische dekkingsgraad bedraagt 90%. De Onderwijsspecialisten heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De Onderwijsspecialisten heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Wet normering topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Overige instellingslasten

Overige instellingslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Rentelasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij worden de kasstromen afgeleid uit de staat van baten en lasten en de mutaties in de balansposten ultimo boekjaar. Items die geen invloed hebben op de kasstromen worden niet meegenomen. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

2.2 Balans (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-20	31-dec-19
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
2.5.1 Software	€ 193.770	€ 261.349
	€ 193.770	€ 261.349
Materiële vaste activa		
2.5.1 Inventaris en apparatuur	€ 7.318.668	€ 5.867.686
2.5.1 Overige materiële vaste activa	- 386.308	- 333.104
2.5.1 Activa in uitvoering	- 1.004.219	- 514.206
	€ 8.709.195	€ 6.714.996
Viottende activa		
Vorderingen		
2.5.2 Debiteuren	€ 2.892.635	€ 742.787
2.5.2 Ministerie van OCW	- 4.342.953	- 4.436.950
2.5.2 Overige vorderingen	- 1.581.149	- 2.485.175
2.5.2 Overlopende activa	- 522.945	- 801.403
	€ 9.339.682	€ 8.466.315
Liquide middelen	€ 34.573.256	€ 30.750.229
Totaal Activa	€ 52.815.903	€ 46.192.889

PASSIVA	31-dec-20	31-dec-19
<i>Eigen vermogen</i>		
2.5.4 Algemene reserve	€ 10.923.018	€ 14.981.443
2.5.4 Bestemmingsreserves publiek	- 10.204.808	- 5.957.593
2.5.4 Bestemmingsreserve privaat	- 1.719.178	- 1.696.060
	€ 22.847.004	€ 22.635.096
<i>Voorzieningen</i>		
2.5.5 Onderhoudsvoorziening	€ 8.649.322	€ 8.340.208
2.5.5 Overige voorzieningen	- 1.786.729	- 1.646.030
	€ 10.436.051	€ 9.986.238
<i>Langlopende schulden</i>		
2.5.6 Investeringsubsidies	€ 1.447.060	€ 1.487.519
	€ 1.447.060	€ 1.487.519
<i>Kortlopende schulden</i>		
2.5.7 Crediteuren	€ 1.334.353	€ 1.757.026
2.5.7 Belasting, premies, sociale verzekeringen	- 3.121.885	- 2.792.831
2.5.7 Pensioenen	- 971.898	- 930.237
2.5.7 Overige schulden	- 728.465	- 727.509
2.5.7 Overlopende passiva	- 11.929.187	- 5.876.443
	€ 18.085.788	€ 12.084.046
Totaal Passiva	€ 52.815.903	€ 46.192.899

2.3 Staat van baten & lasten

Staat van baten & lasten	2020	Begroot 2020	2019
Baten			
2.7.1 Rijksbijdrage	€ 94.005.941	€ 88.926.619	€ 87.590.005
2.7.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	- 797.434	- 577.284	- 799.749
2.7.3 Overige baten	- 1.560.603	- 1.363.744	- 2.619.017
Totaal Baten	€ 96.363.978	€ 90.867.647	€ 91.008.771
Lasten			
2.7.4 Personele lasten	€ 76.713.304	€ 72.353.026	€ 68.808.593
2.7.4 Overige personeelskosten	- 3.325.383	- 3.915.195	- 3.595.127
2.7.4 Personeels en arbeidsmarktbeleid	- 1.207.783	- 1.273.675	- 1.556.055
2.7.6 Afschrijvingen	- 2.036.673	- 1.995.799	- 1.824.022
2.7.7 Huisvestinglasten	- 5.826.744	- 5.373.455	- 5.288.444
2.7.8 Overige lasten	- 6.962.171	- 5.889.139	- 6.341.093
Totaal lasten	€ 96.072.058	€ 90.800.289	€ 87.413.334
Saldo Baten & Lasten	€ 291.920	€ 67.358	€ 3.595.437
2.7.9 Saldo financiële baten en lasten	€ -80.012	€ 0	€ 3.050
Resultaat	€ 211.908	€ 67.358	€ 3.598.487

2.4 Kasstroomoverzicht

Kasstroom overzicht	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten		
- Saldo baten en lasten	€ 291.920	€ 3.595.437
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	€ 1.849.048	€ 1.827.696
Mutaties voorzieningen	- 449.813	- 229.256
	€ 2.298.861	€ 2.056.952
- Veranderingen in werkkapitaal:		
Vorraden	€ 0	€ 0
Vorderingen	- -873.357	- -249.589
Kortlopende schulden	- 6.001.742	- -1.865.188
	€ 5.128.385	€ -2.114.777
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ 7.719.166	€ 3.537.612
- Ontvangen interest	€ 0	€ 3.050
- Betaalde interest	- -80.012	- 0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	€ 7.639.154	€ 3.540.662
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
- Investerings in materiële vaste activa	€ -4.012.832	€ -1.967.658
- Desinvesteringen in materiële vaste activa	- 241.407	- 73.769
- Investerings in immateriële vaste activa	- -4.243	- -129.086
- Desinvesteringen in immateriële vaste activa	- 0	- 0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ -3.775.668	€ -2.022.975
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
- Ontvangen investeringssubsidies	€ 50.000	€ 102.576
- Aflossing langlopende schulden	- -90.459	- -91.652
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -40.459	€ 10.924
Mutatie liquide middelen	€ 3.823.027	€ 1.528.611
Liquide middelen		
- Beginstand liquide middelen	€ 30.750.229	€ 29.221.618
- Mutatie liquide middelen	- 3.823.027	- 1.528.611
Eindstand liquide middelen	€ 34.573.256	€ 30.750.229

2.5 Toelichting balans

2.5.1 Immateriële en materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa omvatten met name meubilair en inrichting van scholen en bedragen ultimo 2020 € 8,3 miljoen. Deze zijn samengesteld uit € 0,2 miljoen immateriële vaste activa en € 8,1 miljoen materiële vaste activa. Het verloop van de immateriële vaste activa is in 2020 als volgt weer te geven:

Overzicht immateriële vaste activa	Software
Stand per 1 januari	
Aanschafwaarde	€ 354.867
Cumulatieve afschrijving	- -93.518
Boekwaarde per 1 januari	- 261.349
Mutaties	
Investeringen	€ 4.243
Afschrijvingen	- -71.822
Gereedgekomen activa in uitvoering	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-
Desinvesteringen cumulatieve afschrijving	-
Saldo	- -67.579
Stand per 31 december	
Aanschafwaarde	€ 359.110
Cumulatieve afschrijving	- -165.340
Boekwaarde per 31 december	€ 193.770

Het verloop van de materiële vaste activa is in 2020 als volgt weer te geven:

Overzicht materiële vaste activa	Machines en installaties	Meubilair en overige inrichting	Inventaris beheer	Hardware	Onderwijsleer-pakketten	Bedrijfsauto's	Activa in uitvoering	TOTAAL
Stand per 1 januari								
Aanschafwaarde	€ 306.760	€ 6.723.878	€ 4.617.574	€ 10.172.144	€ 3.097.699	€ 101.364	€ 514.206	€ 25.533.625
Cumulatieve afschrijving	- 268.397	- 5.049.071	- 2.809.578	- 7.825.624	- 2.793.509	- 72.450	-	- 18.818.629
Boekwaarde per 1 januari	- 38.363	- 1.674.807	- 1.807.996	- 2.346.520	- 304.190	- 28.914	- 514.206	- 6.714.996
Mutaties								
Investerings	€ 7.259	€ 101.722	€ 1.107.349	€ 905.261	€ 210.479	€ 17.959	€ 1.662.803	€ 4.012.832
Afschrijvingen	- 4.662	- 349.819	- 322.346	- 925.165	- 164.735	- 10.499	-	- 1.777.226
Gereedgekomen activa in uitvoering	-	-	- 1.172.790	-	-	-	- 1.172.790	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	- 105.569	- 1.857.280	- 737.599	- 1.553.054	- 2.354.270	-	-	- 6.607.772
Desinvesteringen cumulatieve afschrijving	- 79.117	- 1.721.865	- 639.946	- 1.571.167	- 2.354.270	-	-	- 6.366.365
Saldo	- 23.855	- 383.512	- 1.860.140	- 1.791	- 45.744	- 7.460	- 490.013	- 1.994.199
Stand per 31 december								
Aanschafwaarde	€ 208.450	€ 4.968.320	€ 6.160.114	€ 9.524.351	€ 953.908	€ 119.323	€ 1.004.219	€ 22.938.685
Cumulatieve afschrijving	- 193.942	- 3.677.025	- 2.491.978	- 7.179.622	- 603.974	- 82.949	-	- 14.229.490
Boekwaarde per 31 december	€ 14.508	€ 1.291.295	€ 3.668.136	€ 2.344.729	€ 349.934	€ 36.374	€ 1.004.219	€ 8.709.195

De bedrijfsauto's betreffen de vervoermiddelen van de onderhoudsdienst. Aanschaffingen uit hoofde van de eerste inrichting worden geactiveerd en afgeschreven op basis van reguliere afschrijvingstermijnen. De verkregen middelen voor de eerste inrichting zijn verantwoord onder de langlopende schulden.

De investeringen in 2020 in vaste activa bedragen € 3,4 miljoen (vorig jaar € 2,1 miljoen). Daarvan heeft 26% betrekking op investeringen in de ICT infrastructuur en lesgebonden ICT-voorzieningen, 31% op activa in uitvoering en 35% op inventaris en inrichting. Investerings in activa in uitvoering betreft deels meubilair en inrichting van scholen, daarnaast is deze post toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar door renovatie van het Briant College. De activa in uitvoering waren per 31 december 2020 nog niet afgerond en niet in gebruik genomen. De gereedgekomen activa in uitvoering betreffen grotendeels de inrichting als gevolg van nieuwbouw van De Ommezwaai en renovatie van vso Mariëndael.

Desinvesteringen betreft de boekwaarde van in 2020 buiten gebruik gestelde activa en correcties op de boekwaarde van in het verleden reeds buiten gebruik gestelde activa.

2.5.2 Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2020 bedragen € 9,3 miljoen en zijn als volgt te specificeren:

Overzicht vorderingen	31-dec-20	31-dec-19
Debiteuren	€ 2.892.635	€ 742.787
Ministerie OCW	- 4.342.953	- 4.436.950
Overige vorderingen	- 1.581.149	- 2.485.175
Overlopende activa	- 522.945	- 801.403
Totaal	€ 9.339.682	€ 8.466.315

In de volgende paragrafen worden de vorderingen nader toegelicht.

2.5.2.1 Debiteuren

Per 31 december 2020 bedragen de debiteuren in totaal € 2.892.635. De stijging ten opzichte van voorgaand jaar wordt grotendeels veroorzaakt doordat er meerdere vorderingen zijn op gemeenten voor bijdragen in bouwprojecten.

De debiteuren betreffen voor het merendeel vorderingen op ketenpartners als samenwerkingsverbanden, collega onderwijsinstellingen, gemeenten en instellingen voortkomend uit samenwerking op het gebied van onderwijsarrangementen, personele inzet en huisvesting. Het betreft onder meer vorderingen op samenwerkingsverbanden po en vo, revalidatiecentrum Klimmendaal, gemeente Renkum en de gemeente Arnhem.

Voor mogelijke oninbaarheid is een voorziening getroffen van € 190.000.

2.5.2.2 Ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschappen

De vordering op het Ministerie van OCW bedraagt € 4.342.953 en is als volgt te specificeren:

Vordering Ministerie OCW	31-dec-20	31-dec-19
Nog te ontvangen toegekende rijksbijdragen	€ 4.431.652	€ 4.539.185
Lerarenbeurs	- 88.699	- 102.235
Totaal	€ 4.342.953	€ 4.436.950

De vordering op het Ministerie van OCW betreft voornamelijk nog te ontvangen toegekende Rijksbijdragen. De maandelijkse bevoorschotting van het Ministerie loopt achter bij de aan een kalenderjaar toe te rekenen opbrengsten. De bevoorschotting in de periode augustus - december is lager dan de toekenning vanwege het betaalritme. De lagere bevoorschotting wordt in de eerste maanden van het daaropvolgende jaar ingelopen. De vordering per 31 december 2020 bedraagt € 4,4 miljoen.

Bij het vaststellen van de vordering is rekening gehouden met een terugbetaalverplichting uit hoofde van de bevoorschotting voor residentieel geplaatste leerlingen. Er wordt rekening gehouden met een lagere vaststelling van het aantal toekende capaciteitsplaatsen voor schooljaar 2019-2020 voor het Meforta College. De plaatsende GJI-instelling wisselt leerlingaantallen inclusief open instelling leerlingen uit met het Ministerie van Justitie. In schooljaar 2019-2020 werd het Meforta College hierdoor voor 16 leerlingen meer bekostigd dan volgens de regeling Bijzondere Bekostiging GJI voorschrijft. Er zal nog nadere afstemming met betrekking tot de capaciteitsbekostiging plaatsvinden met het Ministerie van OCW.

De lerarenbeurs betreft een reservering van 7/12^e deel van de ontvangen toekenning Lerarenbeurs voor schooljaar 2020/2021.

2.5.2.3 Overige vorderingen

De overige vorderingen bedragen € 1.581.149 en zijn als volgt te specificeren:

Overzicht overige vorderingen	31-dec-20	31-dec-19
Gemeenten	€ 1.362.286	€ 1.734.304
Projecten en rekening crt	- 114.911	- 243.970
UWV inzake transitievergoedingen WIA	- 76.318	- 500.740
Overige vorderingen	- 27.634	- 6.161
Totaal	€ 1.581.149	€ 2.485.175

De vordering gemeenten is als volgt opgebouwd:

Overzicht opbouw vorderingen gemeenten	31-dec-20	31-dec-19
Herinrichting SBO SAM	€ 0	€ 8.773
Gymvergoedingen	- 152.019	- 20.257
Arnhem	- 1.210.267	- 1.705.274
Totale vordering gemeente	€ 1.362.286	€ 1.734.304

De vordering op gemeente Arnhem betreft de renovatie van het Briant College in Arnhem. Het gerenoveerde schoolgebouw is in januari 2021 opgeleverd.

Ook de nog te ontvangen gymzaalvergoedingen voor meerdere scholen en van meerdere gemeenten zijn in 2021 ontvangen.

De vordering op het UWV betreft uitgekeerde Transitievergoedingen aan medewerkers die ziek uit dienst zijn gegaan sinds 1 januari 2015. Deze uitkeringen worden conform wet- en regelgeving vergoed door het UWV.

2.5.2.4 Overlopende activa

De overlopende activa bedragen per 31 december 2020 zijn samengesteld uit vooruitbetaalde kosten en bedragen € 522.945. De specificatie is als volgt:

Overzicht overlopende activa	31-dec-20	31-dec-19
Vooruitbetaalde kosten	€ 516.460	€ 793.870
Overige overlopende activa	- 6.485	- 7.533
Totaal	€ 522.945	€ 801.403

2.5.3 Liquide middelen

De liquide middelen per 31 december 2020 zijn als volgt samengesteld:

Overzicht liquide middelen	31-dec-20	31-dec-19
Kassen	€ 11.388	€ 9.898
Rekening courant banken	- 20.115.941	- 16.272.706
Spaarrekeningen; direct opeisbaar	- 14.445.927	- 14.467.625
Totaal	€ 34.573.256	€ 30.750.229

De liquide middelen staan, op een bankgarantie ad € 40.000 na, ter vrije beschikking van De Onderwijsspecialisten en zijn ondergebracht bij een drietal bancaire instellingen. In december 2020 is een aanvraag voor schatkistbankieren bij het Ministerie van Financien afgerond. Per maart 2021 is het schatkistbankieren geëffectueerd.

2.5.4 Eigen Vermogen

Het eigen vermogen van de onderwijsinstellingen De Onderwijsspecialisten, St. Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem e.o. en De Brouwerij is vanwege de fusie op 1 januari 2020 samengevoegd. Vanwege de samenvoeging heeft een herschikking plaatsgevonden naar algemene reserves, bestemmingsreserves en privaat vermogen. De samenstelling en het verloop van het eigen vermogen is in aansluiting daarop als volgt samen te vatten:

Overzicht eigen vermogen	Stand per 31-dec-19	Resultaat 2020	Herziening 2020	Stand per 31-dec-20
Algemene Reserve				
- Algemeen	€ 14.981.443	€ 188.790	€ -4.247.215	€ 10.923.018
Subtotaal algemene reserve	€ 14.981.443	€ 188.790	€ -4.247.215	€ 10.923.018
Bestemmingsreserves publiek				
- Reserve duurzame inzetbaarheid	€ 1.442.520	€ 0	€ -1.442.520	€ 0
- Reserve duurzaamheid	- 0	- 0	- 1.000.000	- 1.000.000
- Reserve materialisatie nieuwbouw	- 761.855	- 0	- 0	- 761.855
- Onderwijsvernieuwing & Innovatie	- 1.275.873	- 0	- 1.224.127	- 2.500.000
- Vereenvoudiging stelsel bekostiging PO	- 0	- 0	- 4.342.953	- 4.342.953
- Reserve meerjaren onderhoud	- 0	- 0	- 1.600.000	- 1.600.000
- Reserve passend onderwijs	- 902.113	- 0	- -902.113	- 0
- Verliescompensatie Markerichtersveld	- 92.170	- 0	- -92.170	- 0
- Reserve groeifonds	- 753.169	- 0	- -753.169	- 0
- Reserve prestatiebox	- 729.893	- 0	- -729.893	- 0
Subtotaal bestaande reserve publiek	€ 5.957.593	€ 0	€ 4.247.215	€ 10.204.808
Bestemmingsreserves privaat				
- Bestemmingsreserve privaat	€ 1.696.060	€ 23.118	€ 0	€ 1.719.178
Subtotaal bestaande reserve privaat	€ 1.696.060	€ 23.118	€ 0	€ 1.719.178
Totaal Eigen Vermogen	€ 22.635.096	€ 211.908	€ 0	€ 22.847.004

In de volgende paragrafen worden de onderdelen nader toegelicht.

2.5.4.1 Algemene reserve

De algemene publieke reserve is opgebouwd uit de exploitatie-uitkomsten op personele en materiële subsidies, alsmede de subsidie voor Personeel- en Arbeidsmarktbeleid (Pamb). De algemene reserve per 31 december 2020 bedraagt € 10.923.018 en dient als buffervermogen. Het resultaat 2020, gecorrigeerd voor een ontvangen legaat, wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

2.5.4.2 Bestemmingsreserves

Er wordt een onderscheid gemaakt naar bestemmingsreserves (vorming op initiatief van bestuurder) en bestemmingsfondsen (vorming op initiatief van een geldverstrekker). Per 31 december 2020 is alleen sprake van bestemmingsreserves. In 2020 heeft een herindeling van de bestemmingsreserves plaatsgevonden. Het betreft de volgende reserves:

Reserve duurzaamheid

In het beleidsplan duurzaamheid van 2019 zijn de organisatiedoelstellingen op het gebied van duurzaamheid beschreven. De bestemmingsreserve staat ten dienste aan het behalen van de meerjarige doelstellingen op het gebied van inkoop, afval, energie, water, educatie en mobiliteit. Het Parijse Klimaatakkoord van 2015 geldt daarbij als leidraad.

Reserve materialisatie nieuwbouw

Deze reserve is gevormd ten behoeve van de inrichting van scholen bij vervangende nieuwbouw of renovatie.

Reserve onderwijsvernieuwing

Deze reserve is gevormd om onderwijs vernieuwende activiteiten te initiëren en te waarborgen, onafhankelijk van de financiële resultaten. De reserve wordt aangewend volgens een aanvraag- en toewijzingsreglement.

Reserve vereenvoudiging stelsel bekostiging po

De balans per 31 december 2020 omvat een vordering op OCW van € 4.343.000. De maandelijkse bevoorschotting van het ministerie loopt achter bij de aan een kalenderjaar toe te rekenen opbrengsten. De bevoorschotting in de periode augustus - december blijft achter bij de toekenning (betaalritme). Deze achterstand wordt in de eerste maanden van het volgende jaar ingelopen.

Op dit moment vindt de personele bekostiging door het Rijk in het primair onderwijs plaats op basis van schooljaren. De betaling van de bekostiging (betaalritme) vindt niet middels maandelijks gelijke termijnen plaats, maar met verschillende percentages:

- In de maanden augustus tot en met december wordt 6,91% per maand uitbetaald.
- In de maand januari 10,25%
- In de maanden februari tot en met juli 9,20 % per maand

Samengevat: in de eerste vijf maanden van het schooljaar wordt 34,55% en in de laatste 7 maanden 65,45% uitbetaald. Een tijdsevenredige uitbetaling zou leiden tot een uitbetaling in de eerste vijf maanden van 41,67% en in de laatste zeven maanden van het schooljaar van 58,33%. Anders gezegd: in de eerste vijf maanden van het school krijgen de scholen 7,12% minder dan tijdsevenredig uitbetaald, hetgeen in de laatste vijf maanden van het schooljaar weer wordt ingehaald. Voor deze 7,12% is een overlopende vordering op het ministerie in de balans opgenomen.

Met ingang van 1 januari 2023 wijzigt de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar, waardoor het verschil in betalingsritme wordt opgeheven. Naar verwachting zal de bekostiging die wordt toegekend in de periode 1 augustus 2022 tot en met 31 december 2022 gelijk zijn aan het huidige betaalritme van het Ministerie van OCW. Hierdoor is in 2022 feitelijk sprake van een eenmalig lagere bekostiging over het boekjaar 2022. Het gevolg hiervan is dat er ultimo 2022 geen vordering meer op de balans zal staan, omdat geen sprake meer is van een verschil in betaalritme.

Het standpunt van De Onderwijsspecialisten is dat de ultimo 2020 opgenomen vordering op OCW eigenlijk geen vordering is omdat deze nooit tot uitbetaling zal komen indien de school per ultimo 2020 zou ophouden te bestaan (het rijk heeft immers geen schuld opgenomen). In afwachting van de gewijzigde regelgeving is een bestemmingsreserve gevormd. De bestemmingsreserve wordt niet als "vrij besteedbaar" opgevat.

Reserve meerjaren onderhoud

De Onderwijsspecialisten verantwoordt de kosten van het groot onderhoud in de jaarrekening 2020 op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP). Het vastleggen van de kosten voor groot onderhoud in de jaarrekening kan volgens de regelgeving van het Ministerie van OCW en de Raad voor de Jaarverslaggeving (de RJ) op meerdere wijzen. Deze manieren verschillen in baten/lasten- en vermogenspositie, maar verschillen niet wat betreft de werkelijke uitstroom van geld. De Raad voor de Jaarverslaggeving stelt dat de interpretatie van de jaarverslaggevings-voorschriften rondom de voorziening groot onderhoud strikter dient plaats te vinden. Volgens deze herziene interpretatie moet de hoogte van de voorziening onderhoud vastgesteld worden door voor iedere onderhoudscomponent afzonderlijk te sparen, en moet voor elke component tijdsgelang worden gereserveerd.

In afwachting van de gewijzigde richtlijnen voor de verslaglegging groot onderhoud maakt De Onderwijsspecialisten gebruik van de overgangsregeling. Naar verwachting zal de herziene richtlijn beschikbaar komen in de loop van dit voorjaar. Op basis van de nu bekende strekking van de richtlijn (concept advies is in kleine kring beschikbaar) zal De Onderwijsspecialisten ook in de toekomst kiezen voor een onderhoudsvoorziening, waarbij per gebouw en component tijdsgelang gereserveerd zal worden.

Op basis van het vigerende MJOP en de aanvullend vastgelegde gegevens zijn de consequenties van de door de RJ voorgestane herwaardering berekend. Rekenkundig bedraagt bij een tijdsgelange reservering per onderhoudscomponent de omvang van de voorziening groot onderhoud ultimo 2020 ca € 21,8 miljoen bedragen. De huidige omvang bedraagt € 8,7 miljoen. Bij een kwalitatieve beoordeling van de MJOP per gebouw / gemeente op basis van het SHP en de gemeentelijke IHP's zal de beoogde voorziening afnemen. Verduurzaming van het MJOP tot een DMJOP zal daarentegen mogelijk leiden tot extra uitgaven.

Uitwerking van de bovenstaande verkenningen in een DMJOP, op basis van de herziene richtlijn groot onderhoud, zal in de tweede helft van 2021 worden uitgevoerd, te beginnen met een rekenkundige bepaling van de onderhoudsverplichtingen per gebouw, en vervolgens een kwalitatieve beoordeling van het MJOP. Conform de eerste landelijke gegevens zal dit kwalitatieve en beleidsrijke MJOP naar verwachting in omvang 40% tot 50% van de rekenkundige onderhoudsvoorziening bedragen. Vooruitlopend op de herziening van het MJOP wordt rekening gehouden met een additionele dotatie aan de voorziening van € 1.600.000. Voor dit bedrag is een bestemmingsreserve gevormd. De bestemmingsreserve wordt niet als "vrij besteedbaar" opgevat.

2.5.4.3 Bestemmingsreserve *privaat*

Vanwege ontvangen legaten en giften van derden is een bestemmingsreserve *privaat* gevormd. Het *private* vermogen ultimo 2020 bedraagt € 1.719.178. De aangroei betreft een ontvangen legaat van € 23.118.

Het *privaat* vermogen maakt deel uit van het vermogen van de instelling, maar is beschikbaar voor aanwending voor niet direct onderwijs gebonden investeringen, vernieuwingsactiviteiten en cofinanciering.

2.5.5 Voorzieningen

Het totaal aan voorzieningen per 31 december 2020 bedraagt € 10,4 miljoen en is als volgt te specificeren:

Overzicht voorzieningen	Stand per 31-dec-19	Onttrekking	Dotatie	Vrijval	Stand per 31-dec-20
Voorzieningen onderhoud	€ 8.340.208	€ -1.573.817	€ 1.882.931	€	€ 8.649.322
Personeelsvoorzieningen					
- Passend onderwijs	- 517.092	- -131.732	-	-	- 385.360
- Wachtgeld	- 146.266	- -84.010	-	-	- 62.256
- Langdurig zieken	- 0	-	- 69.055	-	- 69.055
- Ambtsjubilea	- 982.672	- -59.712	- 374.411	- -27.313	- 1.270.058
Totaal voorzieningen	€ 9.986.238	€ -1.849.271	€ 2.326.397	€ -27.313	€ 10.436.051

De voorzieningen per 31 december 2020 zijn als volgt onder te verdelen naar een kortlopend en langlopend deel:

Overzicht voorzieningen	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
Voorzieningen onderhoud	€ 432.466	€ 8.216.856
Personeelsvoorzieningen		
- Passend onderwijs	- 131.732	- 253.628
- Wachtgeld	- 62.256	- 0
- Langdurig zieken	- 65.083	- 3.972
- Ambtsjubilea	- 59.120	- 1.210.938
Totaal voorzieningen	€ 750.657	€ 9.685.394

In de volgende paragrafen worden de voorzieningen toegelicht.

2.5.5.1 Voorzieningen onderhoud (looptijd > 5 jaar)

De Onderwijsspecialisten hanteert sinds 2015, net als veel andere po- en besturen, een methodiek gebaseerd op de gemiddelde onderhoudskosten, waarbij geen rekening wordt gehouden met een tijdsgelange reservering per gebouw en onderhoudscomponent. Het huidige MJOP is in het najaar van 2015 opgesteld, gebaseerd op het meerjaren huisvestingsplan (SHP 2016-2021).

In de jaarlijkse exploitatiebegrotingen van de scholen wordt, naast de reservering voor groot onderhoud, rekening gehouden met klein onderhoud. Voor alle gebouwen en onderhoudscomponenten zijn de geplande uitgaven in kaart gebracht, met een maximale planhorizon van 40 jaar. Er wordt uitgegaan van een 20 jarige middeling.

In afwachting van de gewijzigde richtlijnen voor de verslaglegging groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling. Naar verwachting zal de herziene richtlijn beschikbaar komen in de loop van 2021. Op basis van de nu bekende strekking van de richtlijn zal De Onderwijsspecialisten ook in de toekomst kiezen voor een onderhoudsvoorziening, waarbij per gebouw en component tijdsgelang gereserveerd zal worden.

2.5.5.2 Personeelsvoorzieningen

Voorziening Passend onderwijs (looptijd 0-5 jaar)

De in 2010 gevormde voorziening Passend Onderwijs zal worden aangewend voor uitstroom bevorderende maatregelen, begeleidingskosten bij de reorganisatie vanwege de stelselwijziging Passend Onderwijs en kosten van outplacement, vrijwillige mobiliteit en omscholing. In 2020 is € 131.732 onttrokken aan de voorziening. De onttrekking heeft betrekking op de kosten van het mobiliteitsbureau en kosten van outplacement.

Voorziening Wachtgeld (looptijd > 5 jaar)

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op een integrale inventarisatie van openstaande wachtgeldverplichtingen aan medewerkers ontslagen voor 1 januari 2016.

De wachtgeldverplichtingen worden betaald door, en vereffend met, het Participatiefonds Primair Onderwijs. In 2020 is € 84.010 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening Langdurig zieken (looptijd 0-5 jaar)

De voorziening Langdurig zieken is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen in verband met verplichte loondoorbetaling als gevolg van ziekte of arbeidsongeschiktheid.

De Onderwijsspecialisten is eigen risico drager en daarmee niet verzekerd voor dit risico. De Onderwijsspecialisten is wel verzekerd voor de WGA/WIA, wat betekent dat het risico voor de loondoorbetaling maximaal 2 jaar kan zijn, plus een eventuele opzegtermijn van 3 maanden.

Voorziening Ambtsjubilea (looptijd > 5 jaar)

Werknemers maken op grond van de cao aanspraak op een uitkering bij 25 dienstjaren (een half maandsalaris) en bij 40 dienstjaren (een volledig maandsalaris). Op grond van deze verplichtingen is een voorziening ambtsjubilea opgenomen voor een bedrag van € 1.270.058.

2.5.6 Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn samengesteld uit investeringssubsidies van gemeenten voor de eerste inrichting van een groep of klas. Daarnaast is sprake van overige investeringssubsidies inzake een investeringsbijdrage van de OG Heldringstichting. De afschrijvingen van investeringen voor eerste inrichtingen worden bekostigd uit de langlopende verplichtingen.

Het totaal aan langlopende schulden per 31 december 2020 bedraagt € 1,4 miljoen en is als volgt te specificeren:

Overzicht langlopende schulden	Stand per 31-dec-19	Dotatie	Vrijval t.g.v. afschrijvingen	Kortlopend deel	Stand per 31-dec-20
Investeringsubsidies gemeenten	€ 1.537.095	€ 0	€ -49.576	€ -85.876	€ 1.401.643
Overige investeringssubsidies	- 0	- 50.000	- 0	- -4.583	- 45.417
Totaal langlopende schulden	€ 1.537.095	€ 50.000	€ -49.576	€ -90.459	€ 1.447.060

2.5.7 Kortlopende schulden

Het totaal aan kortlopende schulden per 31 december 2020 bedraagt € 18,1 miljoen en is als volgt samengesteld:

Overzicht kortlopende schulden	31-dec-20	31-dec-19
Crediteuren	€ 1.334.353	€ 1.757.026
Belastingen & premies sociale verzekeringen	- 3.121.885	- 2.792.831
Pensioenen	- 971.898	- 930.237
Overige schulden	- 728.465	- 727.509
Overlopende passiva	- 11.929.187	- 5.876.443
Totaal	€ 18.085.788	€ 12.084.046

In de volgende paragrafen worden de kortlopende schulden toegelicht.

2.5.7.1 Crediteuren

De openstaande crediteuren per 31 december 2020 bedragen € 1.334.353. Het betreft alle reguliere handelscrediteuren en openstaande kortlopende verplichtingen vanwege samenwerkingsovereenkomsten met derden.

2.5.7.2 Belastingen, premies en sociale verzekeringen

Per 31 december 2020 is de schuld uit hoofde van belastingen en premies sociale verzekeringen als volgt te specificeren:

Overzicht belasting, premies en sociale verzekeringen	31-dec-20	31-dec-19
Loonheffing	€ 2.946.302	€ 2.605.371
BTW	- 164	- 7.625
Premies participatie- en vervangingsfonds	- 175.419	- 179.835
Totaal	€ 3.121.885	€ 2.792.831

De schuldpositie per 31 december 2020 loopt vrijwel geheel af in het 1^e kwartaal van 2021.

2.5.7.3 Pensioenen

De schuld pensioenen per 31 december 2020 bedraagt € 971.898. Het betreft nog af te dragen pensioenpremies aan het ABP over 2020.

2.5.7.4 Overige schulden

Per 31 december 2020 zijn de overige schulden als volgt te specificeren:

Overzicht overige schulden	31-dec-20	31-dec-19
Kunst & cultuurproject Provincie Gelderland	- 107.899	€ 138.642
Ouderverenigingen & Overige	- 78.520	- 73.227
Kortlopend deel investeringssubsidies	- 90.459	- 49.576
Doelsubsidie aanpak lerarentekort	- 192.508	- 228.365
Spaarverlof	- 259.079	- 237.699
Totaal	€ 728.465	€ 727.509

Het Kunst & cultuurproject van de Provincie Gelderland betreft een voortgezet project op basis van een subsidie voor de periode 2016-2018.

De doelsubsidie aanpak lerarentekort heeft als doel partijen in de regio te ondersteunen om het personeelstekort gezamenlijk aan te pakken.

De reservering Spaarverlof is gebaseerd op een cao spaarregeling uit 2006 en bestaat uit nog uit te keren verlofrechten aan een aantal medewerkers.

2.5.7.5 Overlopende passiva

Per 31 december 2020 zijn de overlopende passiva als volgt te specificeren:

Overzicht overlopende passiva	31-dec-20	31-dec-19
<i>Nog te betalen:</i>		
- Salarissen	€ 50.442	€ 43.434
- Vakantietoeslag	- 2.437.155	- 2.279.263
<i>Nog te besteden:</i>		
- Prestatiebox	€ 994.494	€ 437.343
- Uniek sporten	- 42.251	- 26.363
- LECSO inzake Het Congres	- 118.177	- 118.362
- Doelsubsidies gemeenten	- 5.256.756	- 1.484.208
- IOP Traject	- 213.300	- 0
- Nog te betalen toelage leraren VSO	- 401.082	- 0
- Herziening functiehuis OOP	- 1.160.923	- 0
- ESF-gelden	- 724.823	- 735.469
<i>Overige:</i>		
- Vooruit ontvangen gelden	€ 81.458	€ 191.605
- Overige nog te betalen kosten	- 448.326	- 560.396
Totaal	€ 11.929.187	€ 5.876.443

Vakantietoeslag

De reservering vakantietoeslag betreft de verplichting op basis van opgebouwde rechten per 31 december 2020.

Prestatiebox

De middelen uit hoofde van de Prestatiebox betreft een doeluitkering die op basis van het meerjaren opleidingsplan tot besteding komt. Het niet bestede deel van de incidentele subsidie is als verplichting opgenomen en zal in 2021 tot besteding komen. De verplichting is ten opzichte van voorgaand jaar toegenomen als gevolg van Covid-19.

Doelsubsidies gemeenten

De doelsubsidies gemeenten betreffen nog te besteden bedragen voor bouwprojecten en hebben grotendeels betrekking op de voorziene nieuwbouw van Het Prisma. Aanvang van de bouw wordt voorzien in het najaar van 2021.

Nog te betalen toelage leraren vso

Dit betreft een toelage aan docenten die onderwijs geven aan leerlingen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs. Deze toelage wordt in 2021 uitbetaald met terugwerkende kracht per 1 augustus 2020. Voor het gedeelte dat betrekking heeft op 2020 is een verplichting opgenomen.

Herziening functiehuis OOP

Op grond van de cao 2020 zullen de functiebeschrijvingen voor directeuren en onderwijsondersteunend personeel worden aangepast in de loop van 2021. De meerkosten van de functieherwaardering worden onder andere bekostigd uit een incidentele vergoeding van het Participatiefonds. De meerkosten gelden met terugwerkende kracht per 1 augustus 2020.

ESF-gelden

De ESF-gelden betreft bevoorschotting op lopende projecten in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Eerst na controle en vaststelling van de projecten worden de voorschotten als baten verwerkt.

Overige nog te betalen kosten

De overige nog te betalen kosten per 31 december 2020 betreffen diverse nog te betalen kosten en vooruit ontvangen betalingen, onder andere voor nuts voorzieningen en bouwprojecten.

2.5.8 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voor de komende jaren heeft De Onderwijsspecialisten zich aan de navolgende contracten gecommitteerd:

Verplichtingen	Einddatum	Kosten 2020	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 - 5 jaar	Verplichting > 5 jaar	Totaal verplichtingen
Lease bedrijfsauto's	maart 2025	- 29.989	- 29.473	- 81.788	- 0	- 111.261
Huur/medegebruik verplichtingen	30-11-2024	- 340.277	- 341.188	- 1.005.495	- 298.282	- 1.644.965
IT helpdesk diensten	28-2-2021	- 191.573	- 31.929	- 0	- 0	- 31.929
Totaal		€ 370.266	€ 370.662	€ 1.087.283	€ 298.282	€ 1.756.226

Duurzame inzetbaarheid

Medewerkers hebben op basis van de cao po artikel 8A Duurzame inzetbaarheid, per jaar recht op 40 uren duurzame inzetbaarheid bij een fulltime dienstverband. Deze uren kunnen worden ingezet voor peerreview, studieverlof, coaching, oriëntatie op mobiliteit of niet plaats- en/of tijdgebonden werkzaamheden. Medewerkers van 57 jaar en ouder hebben daarnaast recht op een bijzonder budget voor oudere werknemers van 130 uur. Deze uren kunnen, naast de eerdergenoemde doeleinden, ook ingezet worden voor het opnemen van verlof. De opgebouwde rechten die nog niet zijn aangewend worden normaliter verantwoord in een voorziening. Er zijn geen aanvragen gedaan en / of rechten opgebouwd. De uren maken integraal onderdeel uit maken van de jaartaak van de medewerkers.

Bankgarantie

Vanuit de Rabobank is door De Onderwijsspecialisten een bankgarantie afgegeven van € 40.113 ten behoeve van huurverplichtingen.

Eigendom registergoederen

De Onderwijsspecialisten is eigenaar van de volgende registergoederen:

- Inzake Vluchtheuvellaan 4 te 6671 DN Zetten: De helft van het recht van opstal voor de grond en het zich daarop bevindende schoolgebouw met verder aanbehoren.
- Inzake Vluchtheuvellaan 4a: Het volledige recht van erfpacht en het daarvan afhankelijk recht van opstal voor het schoolgebouw met verder aanbehoren.

Er zijn geen economische voordelen verbonden aan het eigendom van deze registergoederen.

2.5.9 Verbonden partijen

Het college van bestuur van De Onderwijsspecialisten maakt deel uit van het bestuur van een twintigtal samenwerkingsverbanden in het kader van Passend Onderwijs. Omdat er geen sprake is van ingebracht vermogen en "power to control" vindt geen consolidatie plaats.

2.6 Model G: Verantwoording geoormerkte subsidies

Conform de verantwoordingsrichtlijn "G1" zijn de subsidies als volgt te specificeren:

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking?	
	kenmerk	datum			ja afgerond	nee niet afgerond
Lerarenbeurs 19-20	1007189	20-9-2019	27.864	27.864	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007197	20-9-2019	12.666	12.666	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007120	20-9-2019	28.537	28.537	x	
Lerarenbeurs 19-20	1012259	20-11-2019	12.666	12.666	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007280	20-9-2019	6.333	6.333	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007195	20-9-2019	25.015	25.015	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007113	20-9-2019	17.732	17.732	x	
Lerarenbeurs 19-20	1007278	20-9-2019	50.148	50.148	x	
Lerarenbeurs 20-21	1039050	31-1-2020	6.333	6.333		x
Lerarenbeurs 20-21	1091264	30-9-2020	12.666	12.666		x
Lerarenbeurs 20-21	1091271	30-9-2020	62.180	62.180		x
Lerarenbeurs 20-21	1091322	30-9-2020	31.070	31.070		x
Subsidie zij-instroom 2020	1078757	1-4-2020	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2020	1097264	29-10-2020	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2020	1078764	1-4-2020	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2020	1102746	1-12-2020	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2020	1097312	29-10-2020	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2020	1093485	2-10-2020	20.000	20.000	x	
Regionale aanpak lerarentekort 19-20	RAL19049	28-6-2019	246.636	246.636		x
Regionale aanpak personeelstekort 20-21	RAP20051	30-4-2020	384.316	192.158		x
IOP Onderwijs 2020-2021 (tijdvak 1)	IOP-40631	2-7-2020	63.900	63.900		x
IOP Onderwijs 2020-2021 (tijdvak 2)	IOP2-40631	16-10-2020	146.700	146.700		x
TOTAAL				1.062.603		

2.7 Toelichting Staat van Baten & Lasten 2020

Het jaar 2020 wordt afgesloten met een batig saldo van € 158.000. Het resultaat wordt beïnvloed door incidentele baten & lasten. Per saldo dragen deze tot een bedrag van € 130.000 bij aan het batige resultaat. Wordt hiervan afgezien dan is sprake van een vrijwel sluitende exploitatie (batig saldo € 28.000). Begroot voor 2020 was een batig saldo van € 68.000. Hoewel het effect op de exploitatie per saldo relatief beperkt is, is sprake van substantiële additionele baten en/of lasten ten opzichte van de begroting 2020.

2.7.1 Rijksbijdrage

In 2020 is totaal aan Rijksbijdragen € 94 miljoen (vorig jaar € 87,6) gerealiseerd. De bekostiging vindt overwegend plaats door het ministerie van OCW op basis van leerlinggebonden basisbekostiging, ondersteuningsbekostiging en extra EMB-ondersteuning. De ondersteuningsbekostiging wordt door het Ministerie van OCW direct verrekend met de regionale samenwerkingsverbanden. Daarnaast zijn opbrengsten gerealiseerd uit hoofde van tussentijdse groei, welke vergoed worden door samenwerkingsverbanden. In beperkte mate heeft aanvullende bekostiging plaatsgevonden op basis van onderwijsarrangementen en incidentele bekostiging. De Rijksbijdragen zijn als volgt te specificeren:

Overzicht Rijksbijdrage	2020	Begroting 2020	2019
<i>Rijksbijdrage OCW</i>			
- Personeel	€ 68.257.640	€ 68.167.898	€ 64.665.085
- CAO akkoord 2019 - 2020	- 1.839.514	- 0	- 1.530.750
- Personeels-/arbeidsmarktbeleid (Pamb)	- 2.326.863	- 2.109.689	- 2.408.482
- Materieel	- 8.230.688	- 7.982.156	- 8.000.854
Totaal Rijksbijdrage	€ 80.654.705	€ 78.259.743	€ 76.605.171
<i>Overige subsidies OCW</i>			
- Niet-geoordeelde OCW	€ 4.571.490	€ 2.746.744	€ 3.063.098
- Geoordeelde OCW	€ 553.056	€ 676.925	€ 470.268
- Bijzondere bekostiging PO	- 868.797	- 0	- 386.387
Totaaloverige subsidies OCW	€ 5.993.343	€ 3.423.669	€ 3.919.753
<i>Inkomensoverdracht van rijksbijdrage</i>			
- Groeibekostiging	€ 3.016.220	€ 3.178.578	€ 840.731
- Arrangementen	- 764.783	- 424.936	- 382.373
- Detachering	- 3.576.890	- 3.639.693	- 5.841.977
Totaal inkomensoverdracht van rijksbijdragen	€ 7.357.893	€ 7.243.207	€ 7.065.081
Totaal Rijksbijdragen	€ 94.005.941	€ 88.926.619	€ 87.590.005

Van de Rijksbijdrage 2020 bij De Onderwijsspecialisten (€ 80.654.705) heeft € 905.755 betrekking op vo-onderwijs. Het overige deel, groot € 79.748.950 betreft po-Rijksbijdragen. De vo-bekostiging eindigt per eind 2021. Het vo brinnummer komt dan te vervallen (nummer 00TQ).

De niet-geoordeelde overige subsidies OCW betreffen voornamelijk werkdrukmiddelen, Prestatiebox-gelden, garantiebekostiging en bijzondere bekostiging voor Gesloten Jeugdzorg Instellingen (GJI) inzake Meforta College.

2.7.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De baten zijn als volgt te specificeren:

Overige overheidsbijdragen en subsidies	2020	Begroting 2020	2019
<i>Gemeentelijke bijdragen en subsidies</i>			
- Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	€ 797.434	€ 577.284	€ 799.749
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 797.434	€ 577.284	€ 799.749

De overige gemeentelijke bijdragen betreffen met name gymzaalvergoedingen, vergoedingen voor zwembad, huisvestingsgelden en tegemoetkoming voor de combinatiefunctionaris.

2.7.3 Overige baten

In 2020 is € 1,6 miljoen gerealiseerd aan overige baten. De overige opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Overzicht overige baten	2020	Begroting 2020	2019
- Ouderbijdrage	€ 46.403	€ 92.100	€ 145.774
- ESF-opbrengsten	- 119.287	- 314.247	- 601.128
- Opbrengsten verhuur	- 437.266	- 423.880	- 458.525
- NAH centrum	- 340.118	- 465.000	- 297.132
- Overige dienstverlening	- 617.529	- 68.517	- 1.116.458
Totaal	€ 1.560.603	€ 1.363.744	€ 2.619.017

De ouderbijdragen betreffen bijdragen voor speciale activiteiten als zomerkampen en feestdagen.

De ESF opbrengsten betreffen een vrijval van reserveringen en voorschotten uit voorgaande jaren en een gerealiseerde ESF bijdrage van Stichting OGH.

Opbrengsten verhuur betreft met name doorbelaste huur, bijkomende kosten en facilitaire diensten van school gebonden gebruikruimten aan derden (met name Klimmendaal en Vlindervallei Veenendaal). Opbrengsten NAH centrum betreffen de opbrengsten uit contractactiviteiten van Brein Support.

Opbrengsten uit overige dienstverlening betreffen diverse doorbelaste kosten, waaronder overheveling van Rijksbijdragen bij herplaatsing van leerlingen binnen de personele unie. Tevens betreft dit een aantal incidentele opbrengsten zoals:

- ontvangsten voor personeel waaronder loonregres en detacheringen (ca. € 190.000);
- subsidies voor cultuur, muziek en kunst (ca. € 160.000);
- subsidies groen schoolplein (€ 45.000).

2.7.4 Personele lasten

Het totaal aan personele lasten 2020 bedraagt € 81,2 miljoen. Ten opzichte van 2019 zijn de lasten toegenomen met € 7,3 miljoen terwijl de personele bezetting slechts een beperkte toename (17 fte) laat zien. De hogere uitgaven voor personele inzet komen grotendeels voort uit een structurele cao-verhoging van 4,5% en twee eenmalige uitkeringen (een eenmalige cao-uitkering en een Corona vergoeding). De personele lasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie personele lasten	2020	Begroting 2020	2019
Lonen en salarissen			
- Brutolonen en salarissen	€ 58.500.061	€ 72.376.232	€ 51.802.611
- Sociale lasten	- 10.305.037	- 0	- 9.395.188
- Pensioenpremies	- 8.679.977	- 0	- 8.509.796
Totaal Lonen en salarissen	€ 77.485.075	€ 72.376.232	€ 69.707.595
Overige personele lasten			
- dotaties personele voorzieningen	- 305.801	- 0	- -214.957
- overige personele lasten	- 71.138	- 70.347	- 82.626
- personeel niet in loondienst	- 2.334.159	- 3.211.098	- 2.966.526
- Reiskosten woon-werk	- 479.107	- 410.700	- 466.042
- Dienstreizen	- 135.178	- 223.050	- 294.890
Totaal Overige personele lasten	3.325.383	3.915.195	3.595.127
Personeel en arbeidsmarktbeleid:			
- kosten ARBO	- 432.443	- 366.075	- 338.067
- congressen / seminars/ studiedagen	- 79.875	- 84.000	- 343.980
- deskundigheidsbevordering	- 695.465	- 823.600	- 874.008
Totaal Personeel en arbeidsmarktbeleid	€ 1.207.783	€ 1.273.675	€ 1.556.055
Af: uitkeringen	- -771.771	- -23.206	- -899.002
Totaal	€ 81.246.470	€ 77.541.896	€ 73.959.775

De personele lasten zijn € 4.767.000 hoger dan begroot voor 2020. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de cao-verhoging (structureel 4,5% met terugwerkende kracht tot juli 2019 en eenmalig € 875 per persoon) en een verhoogde inzet van personeel (17 fte) als gevolg van tussentijdse groei van het aantal leerlingen. De inzet van personeel niet in loondienst is gedaald ten opzichte van 2019. De gemiddelde personele inzet in 2020 bedroeg 1.105 fte (2019: 1.089 fte).

2.7.5 Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De bezoldiging van de bestuurders vindt plaats conform de cao bestuurders po. Op basis van de cao bestuurders po is de inschaling gebaseerd op de grootte van het schoolbestuur en de omvang van het gewogen leerlingenaantal. Voor alle binnen de organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking geldt dat zij in 2020 geen dienstbetrekking als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen hebben gehad.

De WNT bezoldiging van de bestuurders was in 2020 als volgt:

<i>Bedragen in €</i>	H.J.M. Loeffen	A.A. Berendsen
Functiegegevens	Lid CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2020		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	161.203,79	162.911,38
Beloningen betaalbaar op termijn	17.828,04	17.812,08
<i>Subtotaal</i>	<i>179.031,83</i>	<i>180.723,46</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.000	183.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	178.978,00	180.669,63
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Functiegegevens	Lid CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/6 -31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2019		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	142.020,22	78.252,36
Beloningen betaalbaar op termijn	20.303,76	12.097,54
<i>Subtotaal</i>	<i>162.323,98</i>	<i>90.349,90</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	164.000,00	96.153,42
Totale bezoldiging	162.323,98	90.349,90

De WNT-classificatie 2020 is gebaseerd op 16 complexiteitspunten. De score is als volgt samengesteld:

omzet klasse	8
aantal leerlingen	3
gewogen onderwijssoorten (so, vso, sbo, vmbo en havo)	5
	16

Op basis van de berekende score vallen De Onderwijsspecialisten in 2020 in WNT klasse F, het WNT maximum bedraagt voor 2020 € 183.000. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden. De bezoldiging van de toezichthouders is als volgt:

Bedragen in €	J.M. Arink	C.H. Achterberg	J. van Oostrum	M.L. van Loon	J.H.M. Hermesen	Th.M.M. Hoex	A.M. Boone
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Vrz RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2020	23/3 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	23/3 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2020							
Bezoldiging	4.659,74	4.659,74	6.909,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.100,00	18.300,00	27.450,00	14.100,00	18.300,00	18.300,00	18.300,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	4.659,74	4.659,74	6.909,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019							
Functiegegevens	nvt	Lid RvT	Vrz RvT	nvt	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4- 31/12
Bezoldiging 2019							
Totale bezoldiging		2.957,94	2.957,94		2.957,94	2.957,94	1.787,49
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		16.400,00	24.600,00		16.400,00	16.400,00	12.357,16

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht in 2020 is gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor een tweetal leden geldt dat de bezoldiging inclusief btw is vergoed (Hoex en Hermesen).

2.7.6 Afschrijvingen

In 2020 bedroegen de afschrijvingslasten € 2,0 miljoen. De afschrijvingslasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie afschrijvingen	2020	Begroting 2020	2019
Software	€ 71.822	€ 0	€ 59.991
Inventaris beheer	- 322.346	- 353.605	- 303.362
Hardware	- 925.165	- 1.037.528	- 898.232
Bedrijfsauto's	- 10.499	- 19.969	- 8.051
Machines & installaties	- 4.662	- 4.254	- 4.471
Meubilair	- 349.819	- 370.706	- 342.909
Onderwijsleerpakketten	- 164.735	281.903	- 210.680
Subtotaal afschrijvingen	1.849.048	2.067.965	1.827.696
Afschrijving investeringssubsidies	- 49.576	- 72.166	- 42.076
Boekverlies	- 237.201	0	- 38.402
Totaal	€ 2.036.673	€ 1.995.799	€ 1.824.022

De gerealiseerde afschrijvingen 2020 zijn lager dan de begroting, dit als gevolg van uitgestelde investeringen door Covid-19 en vertraging in bouwtrajecten (Het Prisma). Ten gunste van de afschrijvingskosten komt een vrijval uit toegekende investeringssubsidies. Ten laste van de afschrijvingen komt het boekverlies door buitengebruikstelling van activa bij scholen waar nieuwbouw gerealiseerd is.

2.7.7 Huisvestingslasten

In 2020 bedroegen de huisvestingslasten € 5,8 miljoen. De kosten voor onderhoud gebouwen zijn € 330.0000 hoger dan begroot voor 2020 en € 290.000 hoger dan voorgaand jaar, voornamelijk doordat er meer storingen zijn geweest en doordat er een eenmalige aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud is gedaan.

De huisvestingslasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie huisvestingslasten	2020		Begroting 2020	2019
Energie en heffingen	€	1.075.055	€ 1.109.900	€ 978.824
Huur gebouwen en overige kosten	-	765.814	- 752.405	- 727.859
Onderhoud gebouwen	-	2.848.706	- 2.520.016	- 2.558.663
Schoonmaakkosten	-	1.137.169	- 991.134	- 1.023.098
Totaal	€	5.826.744	€ 5.373.455	€ 5.288.444

2.7.8 Overige lasten

De overige instellingslasten 2020 bedragen € 7,0 miljoen, inclusief de kosten van leermiddelen van € 1,8 miljoen. De overige lasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie overige lasten	2020	Begroting 2020	2019
Administratie en beheerslasten			
Accountantskosten	€ 167.601	€ 107.400	€ 80.402
Kantoorartikelen	- 129.554	- 119.940	- 123.413
Drukwerk (briefpapier.etc)	- 218.427	- 1.500	- 88.424
Salarisadministratie	- 310.747	- 352.771	- 313.711
Advies- en onderzoekskosten	- 476.023	- 314.148	- 204.431
Administratieve beheerskosten	- 19.970	- 716.716	- 75.714
	-	-	-
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Lesmaterialen	- 1.785.663	- 1.889.220	- 1.967.395
Onderhoud en aanschaf inventarissen	- 432.342	- 360.398	- 374.026
Onderhoud software en computerbenodigdheden	- 974.338	- 904.076	- 818.077
	-	-	-
Overige			
Abonnementen	- 36.659	- 58.792	- 58.116
Cadeau- en representatie	- 401.931	- 447.344	- 337.046
Communicatiekosten	- 9.887	- 293.300	- 227.334
ESF-kosten	- 21.318	- 45.180	- 51.521
Huishoudelijke uitgaven	- 206.716	- 173.449	- 189.358
Verhuis en opslagkosten	- 117.897	- 0	- 0
Beschermende kleding	- 173.968	- 24.780	- 21.716
Kosten projecten	- 141.066	- 0	- 25.117
Kantinekosten	- 205.604	- 243.385	- 263.067
Afvalverwerking	- 153.321	- 125.756	- 134.913
Bedrijfsauto's	- 48.109	- 61.040	- 51.740
Overige instellingskosten	- 253.883	- 298.950	- 270.082
Contributies	- 98.825	- 136.076	- 153.469
Porti	- 69.155	- 43.130	- 36.852
Reproductiekosten	- 316.151	- 380.070	- 330.951
Telefoon	- 193.016	- 225.150	- 144.218
Totaal	€ 6.962.171	€ 5.889.139	€ 6.341.093

De grootste verschillen in de overige instellingslasten t.o.v. begroting betreffen:

- hogere advieskosten door aanbestedingstrajecten, herziening functiehuis en WGA kosten;
- verschuiving communicatiekosten/drukwerk door een andere manier van verwerken;
- lagere uitgaven lesmaterialen door geen buitenschoolse activiteiten i.v.m. COVID-19;
- hogere softwarekosten i.v.m. meer onderwijs op afstand en thuiswerken door COVID-19;
- niet begrote verhuiskosten i.v.m. oplevering nieuwbouw/verbouw;
- meer aangeschafte beschermende middelen i.v.m. COVID-19;
- kosten projecten: bestedingen voor kunst, cultuur en muziek.

De accountantskosten, bestaande uit gefactureerde bedragen voor in het boekjaar verrichte werkzaamheden, zijn als volgt te specificeren:

Specificatie accountantskosten	2020
Jaarrekeningcontrole 2020 Deloitte	€ 45.980
Jaarrekeningcontrole voorgaande jaren EY	- 118.160
Andere controleopdrachten (andere advieskantoren)	- 3.461
Totaal	€ 167.601

2.7.9 Financiële baten

De financiële baten betreffen rentelasten over bancaire tegoeden. Er hebben in 2020 geen beleggingsactiviteiten plaatsgevonden.

2.8 Resultaat

Het resultaat van € 211.908 is als volgt verwerkt in het eigen vermogen:

Algemene reserve	€	188.790	(toevoeging)
Bestemmingsreserve Privaat	-	23.118	(toevoeging)
Totaal mutatie eigen vermogen	€	211.908	

2.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld. Er is geen sprake van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de stichting.

3. Overige gegevens

3.1 Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat.

3.2 Controleverklaring

(controleverklaring zie volgende pagina)

4. BIJLAGEN onderdeel uitmakend van de jaarrekening

4.1 Algemene instellingsgegevens

Statutaire naam: Stichting De Onderwijsspecialisten.

De verkorte naam: *De Onderwijsspecialisten*.

De stichting is opgericht bij notariële akte de dato 3 november 1994. De statuten zijn gewijzigd bij notariële akte van 4 juli 2006, 28 november 2008, 27 december 2011 en 19 december 2019.

De stichting stelt zich uitsluitend ten doel:

- a. het geven van onderwijs in de zin van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de Expertisecentra en het daartoe in stand houden en oprichten van scholen voor (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs;
- b. het ontplooiën van activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs;
- c. het in stand houden van onderwijsvoorzieningen die een directe samenhang hebben met de scholen die de stichting in stand houdt;
- d. het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden gericht op het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs dan wel de activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs;

Visie: Wij stimuleren de groei van onze leerlingen, zowel cognitief, lichamelijk als sociaal-emotioneel. Wij vergroten hun mogelijkheden, gericht op doorstuderen of een toekomstige werkplek. Maar ook gericht op wonen, werken en leven. Wij onderscheiden ons door onze geïntegreerde kennis van onderwijs, gedrag en zorg. Onze begeleiding stemmen wij af met ouders en partners in het regulier onderwijs, (jeugd)zorg of revalidatie.

Missie: Wij zetten ons onvoorwaardelijk in voor de ontwikkeling van elke leerling. Met als doel: voor elke leerling een volwaardige plek in de samenleving.

4.2 De organisatiestructuur

Binnen De Onderwijsspecialisten wordt gewerkt met een college van bestuur en een raad van toezicht. Het college van bestuur geeft leiding aan het centrale management. Het centrale management bestaat uit twee directeuren, de directeur Bedrijfsvoering en directeur Onderwijs.

Organisatiestructuur	Locatie	Naam	Functie
De Onderwijsspecialisten			
College van bestuur	Arnhem	Mw. A.A. Berendsen	Voorzitter
College van bestuur	Arnhem	Dhr. H.J.M. Loeffen	Lid
Bedrijfsvoering	Arnhem	Dhr. T.C. Vos	Directeur
Onderwijs	Arnhem	Mw. C.B.M. van Helvoirt	Directeur
Dienstverlening	Arnhem	Dhr. L.J.C.M. ter Steeg	Directeur
Scholen regio Zuidwest Veluwe			
De Toekomst, VSO	Ede	Mw. P. van Osch	Directeur
De Wegwijzer, SO	Ede	Mw. J. van de Hoef	Directeur
De Blink SO, VSO	Veenendaal	Mw. M. van Berlo	Directeur
De Fonkel, SO	Ede	Mw. S. Anttila - Vos	Directeur
Vester College, VSO	Ede	Mw. G. de Groot	Directeur
Scholen regio Arnhem			
Lichtenbeek, SO	Arnhem	Dhr. M. de Leeuw	Directeur
		Mw. T. Buitenhuis	Directeur
S.G. Mariëndaal, VMBO, VSO	Arnhem	Dhr. E. Elenga	Directeur
Het Prisma, VSO	Arnhem	Mw. N. Lahaye	Directeur
De Ommezwaai, SO	Arnhem	Mw. L. Smallegange	Directeur
Briant College, VSO	Arnhem	Dhr. H. Hentenaar	Directeur
SO De Brouwerij	Arnhem	Dhr. S. van der Zande	Teamleider
Scholen regio Oost Gelderland / Achterhoek			
De Rabot, SO	Didam	Mw. L. Lindeman	Directeur
De Ziep, VSO	Didam	Mw. M. Kleinpenning	Directeur
S.G. Mariëndaal, SO	Doetinchem	Mw. H. Dahm	Directeur
SBO SAM	Doetinchem	Dhr. H. van Katwijk	Directeur
Hamalandschool, SO	Lichtenvoorde	Dhr. J. van de Weerd	Directeur
Anne Flokstraschool, SO, VSO	Zutphen	Dhr. R. Wartena	Directeur
Het Bariet, VSO	Lichtenvoorde	Dhr. J. van de Weerd	Directeur

Organisatiestructuur	Locatie	Naam	Functie
Scholen regio Stedendriehoek			
Het Kroonpad, SO, VSO	Apeldoorn	Mw. E. Oostenrijk	Directeur
Van Voorthuysenschool , VSO	Apeldoorn	Mw. H. Zijlstra	Directeur
Het Hofpark SO	Apeldoorn	Mw. L. Wortelboer	Directeur
Gentiaan College, VSO	Apeldoorn	Mw. H. Zijlstra	Directeur
De Linde, SO	Deventer	Dhr. H. de Haan	Directeur
De Linde, VSO	Deventer	Dhr. J. Vernooij	Directeur
Scholen regio Oosterbeek			
Vierbeek College, VSO	Oosterbeek	Dhr. W. van Schaik	Directeur
De Vaart, SO, locatie Utrechtseweg	Oosterbeek	Dhr. W. van Schaik	Directeur
Vierbeek College, VSO bovenbouw, locatie Wijnand van Arnhemweg	Oosterbeek	Mevr. G. van Moorsel	Directeur
VSO De Brouwerij	Oosterbeek		
Scholen regio Zetten			
Meforta College, VSO	Zetten	Dhr. K.J. Schreuders Mevr. S. Passau	Directeur Directeur

4.3 Overzicht Inbreng activa en passiva bij fusie per 1 januari

De Onderwijsspecialisten is per 1 januari 2020 gefuseerd met de Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken, en de Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs “De Brouwerij”. In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van bedragen van activa en passiva ingebracht door elk der partijen.

De totaalstelling van de ingebrachte activa en passiva leidt tot verschillen ten opzichte van de vergelijkende cijfers per 31 december 2019 in dit jaarverslag. Deze verschillen zijn als volgt te verklaren:

- (1) Reclassificatie van de activagroep hardware.
- (2) Grotendeels eliminatie van onderlinge rekening-courant verhoudingen tussen de gefuseerde stichtingen. Daarnaast een minimale reclassificatie tussen de overige vorderingen en de overlopende activa.
- (3) Eliminatie van onderlinge rekening-courant verhoudingen tussen de gefuseerde stichtingen en daarnaast een reclassificatie tussen de overige kortlopende schulden en de overlopende passiva.
- (4) Reclassificatie tussen de overige kortlopende schulden en de overlopende passiva.

In de overzichten van ingebrachte activa en passiva zijn bij de geconstateerde verschillen verwijzingen opgenomen naar de bovenstaande verklaringen.

In deze paragraaf is ook een aansluiting opgenomen tussen de staat van baten & lasten 2019 van de gefuseerde stichtingen en de vergelijkende cijfers 2019 zoals opgenomen in dit jaarverslag. Daarin zijn enkel minimale reclassificatie verschillen zichtbaar.

Activa	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019
	Stichting De Onderwijsspecialisten	Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs "De Brouwerij"	Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken	Totaal	Verschil met vergelijkende cijfers in jaarverslag 2020
Vaste activa					
Immateriële vaste activa					
2.5.1 Software	€ 261.350	€ -	€ -	€ 261.350	€ 1
Materiële vaste activa					
2.5.1 Inventaris en apparatuur	€ 2.574.463	€ 210.826	€ 735.877	€ 3.521.166	€ -2.346.520 (1)
2.5.1 Overige materiële vaste activa	- 1.557.573	- 348.828	- 773.225	- 2.679.626	- 2.346.522 (1)
2.5.1 Activa in uitvoering	- 462.603	-	- 51.603	- 514.206	-
	€ 4.594.639	€ 559.654	€ 1.560.705	€ 6.714.998	€ 2
Viottende activa					
Vorderingen					
2.5.2 Debiteuren	€ 648.961	€ 40.275	€ 53.551	€ 742.787	€ -
2.5.2 Ministerie van OCW	- 2.931.692	- 153.203	- 1.352.055	- 4.436.950	-
2.5.2 Overige vorderingen	- 2.349.730	- 333.598	- 662.441	- 3.345.769	- 860.594 (2)
2.5.2 Overlopende activa	- 569.211	- 14.576	- 214.626	- 798.413	- -2.990
	€ 6.499.594	€ 541.652	€ 2.282.673	€ 9.323.919	€ 857.604
Liquide middelen	€ 19.404.560	€ 3.664.642	€ 7.681.029	€ 30.750.231	€ 2
Totaal Activa	€ 30.760.143	€ 4.765.948	€ 11.524.407	€ 47.050.498	€ 857.609

Passiva	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019
	Stichting De Onderwijsspecialisten	Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs "De Brouwerij"	Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken	Totaal	Verschil met vergelijkende cijfers in jaarverslag 2020
Eigen vermogen					
2.5.4 Algemene reserve	€ 8.141.220	€ 2.986.294	€ 3.853.932	€ 14.981.446	€ 3
2.5.4 Bestemmingsreserves publiek	- 4.572.201	- 267.233	- 1.118.158	- 5.957.592	- -1
2.5.4 Bestemmingsreserve privaat	- 1.226.801	- 295.925	- 173.334	- 1.696.060	- -
	€ 13.940.222	€ 3.549.452	€ 5.145.424	€ 22.635.098	€ 2
Voorzieningen					
2.5.5 Onderhoudsvoorziening	€ 5.890.117	€ 253.055	€ 2.197.032	€ 8.340.204	€ -4
2.5.5 Overige voorzieningen	- 1.198.496	- 206.222	- 241.313	- 1.646.031	- 1
	€ 7.088.613	€ 459.277	€ 2.438.345	€ 9.986.235	€ -3
Langlopende schulden					
2.5.6 Investeringsubsidies	€ 870.417	€ -	€ 617.101	€ 1.487.518	€ -1
Kortlopende schulden					
2.5.7 Crediteuren	€ 1.052.275	€ 110.430	€ 594.317	€ 1.757.022	€ -4
2.5.7 Belasting, premies, sociale verzekeringen	- 1.830.777	- 197.307	- 764.747	- 2.792.831	- -
2.5.7 Pensioenen	- 599.950	- 66.233	- 264.054	- 930.237	- -
2.5.7 Overige schulden	- 2.344.025	- 32.699	- 269.683	- 2.646.407	- 1.918.898 (3)
2.5.7 Overlopende passiva	- 3.033.864	- 350.550	- 1.430.735	- 4.815.149	- -1.061.294 (4)
	€ 8.860.891	€ 757.219	€ 3.323.536	€ 12.941.646	€ 857.600
Totaal Passiva	€ 30.760.143	€ 4.765.948	€ 11.524.406	€ 47.050.497	€ 857.598

Staat van baten & lasten	2019 Stichting De Onderwijsspecialisten	2019 Stichting Scholengemeenschap voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs "De Brouwerij"	2019 Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstellingen Arnhem en omstreken	2019 Totaal	2019 Verschil met vergelijkende cijfers in jaarverslag 2020
Baten					
2.6.1 Rijksbijdrage	€ 54.687.735	€ 7.628.220	€ 25.230.896	€ 87.546.851	€ -43.154
2.6.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	- 349.568	- 213.594	- 231.188	- 794.350	- -5.399
2.6.3 Overige baten	- 1.899.298	- 188.931	- 579.341	- 2.667.570	- 48.553
Totaal Baten	€ 56.936.601	€ 8.030.745	€ 26.041.425	€ 91.008.771	€ 0
Lasten					
2.6.4 Personele lasten	€ 45.434.086	€ 5.190.975	€ 18.183.534	€ 68.808.595	€ 2
2.6.4 Overige personeelskosten	- 1.266.472	- 607.754	- 1.720.899	- 3.595.125	- -2
2.6.4 Personeels en arbeidsmarktbeleid	- 1.111.965	- 81.900	- 365.566	- 1.559.431	- 3.376
2.6.6 Afschrijvingen	- 1.220.078	- 174.967	- 428.977	- 1.824.022	- -
2.6.7 Huisvestingslasten	- 3.346.404	- 461.334	- 1.498.974	- 5.306.712	- 18.268
2.6.8 Overige lasten	- 3.556.633	- 496.707	- 2.266.114	- 6.319.454	- -21.639
Totaal Lasten	€ 55.935.638	€ 7.013.637	€ 24.464.064	€ 87.413.339	€ 5
Saldo Baten & Lasten	€ 1.000.963	€ 1.017.108	€ 1.577.361	€ 3.595.432	€ -5
2.6.9 Saldo financiële baten en lasten	€ 2.492	€ 175	€ 383	€ 3.050	€ -
Resultaat	€ 1.003.455	€ 1.017.283	€ 1.577.744	€ 3.598.482	€ -5